

Pensioenreglement 2022 de Volksbank N.V. en SRH N.V.

Ingangsdatum: 1 januari 2022

Pensioenreglement 2022

De Volksbank N.V. en SRH N.V. (hierna: Werkgever) hebben een Pensioenovereenkomst gesloten met haar (gewezen) werknemers die is vastgelegd in de van tijd tot tijd geldende cao (hierna: 'Cao'). De werkgever heeft met ons (het pensioenfonds) een Uitvoeringsovereenkomst gesloten over de uitvoering van de van tijd tot tijd geldende pensioenovereenkomst (hierna: 'Pensioenovereenkomst'). In de uitvoeringsovereenkomst staat dat we de pensioenovereenkomst zullen uitvoeren en onder welke voorwaarden we dat doen.

Het Pensioenreglement is door ons vastgesteld en bevat de afspraken in de pensioenovereenkomst tussen werkgevers en hun (gewezen) werknemers en de uitvoeringsovereenkomst die tussen werkgever en pensioenfonds is gesloten. Door voldoening aan hun verplichtingen op grond van de uitvoeringsovereenkomst hebben de werkgevers volledig voldaan aan hun verplichtingen tegenover jou op grond van de pensioenovereenkomst.

In het Pensioenreglement staat beschreven hoe en voor wie pensioen wordt opgebouwd, welke pensioen-soorten er zijn en wie daar recht op hebben. Ook staat in het Pensioenreglement welke keuzemogelijkheden er zijn, welke informatie je van ons krijgt en hoe de pensioenregeling wordt gefinancierd. Verder wordt de toeslagverlening beschreven en de voorwaarden waaronder we de (ingegane) pensioenen kunnen verlagen. Wat je kunt doen als je een klacht hebt of als er een geschil met ons mocht zijn, staat ook in het Pensioenreglement beschreven.

Dit Pensioenreglement regelt ook de harmonisatie per 1 januari 2022 van de pensioenaanspraken en -rechten uit voorgaande pensioenreglementen. In de overgangsbepaling, deel 12 van het reglement, wordt deze harmonisatie beschreven. Alle (gewezen) deelnemers hebben van ons bericht ontvangen wat de harmonisatie voor hen persoonlijk betekent.

Kortom, het Pensioenreglement regelt de verhouding tussen jou als (gewezen) deelnemer en ons als uitvoerder en is als enige document bepalend voor de rechten en plichten die tussen jou als (gewezen) deelnemer en ons als uitvoerder gelden. In het pensioenreglement zelf en in de begrippenlijst worden verschillende pensioenbegrippen omschreven.

Als uitvoerder blijft het Pensioenfonds exclusief verantwoordelijk voor de juiste en volledige uitvoering van dit pensioenreglement en de harmonisatie – of behoud van oude aanspraken als gevolg van bezwaar - die daaraan ten grondslag ligt.

Werkgever is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor een juiste uitvoering van dit pensioenreglement door het pensioenfonds en de harmonisatie door het pensioenfonds – of behoud van oude aanspraken als gevolg van bezwaar - die daaraan ten grondslag ligt.

Werkgever is niet aansprakelijk voor claims van (gewezen) deelnemers ter zake handelen of nalaten van het pensioenfonds als gevolg van de harmonisatie – of behoud van oude aanspraken als gevolg van bezwaar - die daaraan ten grondslag ligt.

INHOUD

DEEL 1	Algemeen	5
ARTIKEL 1	Ingangsdatum reglement en harmonisatie opgebouwde pensioenen	5
ARTIKEL 2	Wanneer is dit pensioenreglement gewijzigd?	5
ARTIKEL 3	Wanneer ben je deelnemer aan de pensioenregeling?	5
ARTIKEL 4	Wanneer stopt je deelname aan de pensioenregeling?	5
DEEL 2	De pensioenregeling	6
ARTIKEL 5	Waarover bouw je pensioen op?	6
ARTIKEL 6	Wat krijg je in de pensioenregeling?	6
DEEL 2A	Ouderdomspensioen	7
ARTIKEL 7	Hoeveel ouderdomspensioen bouw je op?	7
ARTIKEL 8	Wanneer gaat je ouderdomspensioen in en wanneer stopt het?	7
DEEL 2B	Partner- en wezenpensioen	8
ARTIKEL 9	Wanneer heb je een partner?	8
ARTIKEL 10	Hoeveel partnerpensioen bouw je op?	8
ARTIKEL 11	Wat gebeurt er met het partnerpensioen als je geen partner hebt?	8
ARTIKEL 12	Wanneer krijgt je kind wezenpensioen?	8
ARTIKEL 13	Hoeveel wezenpensioen bouw je op?	9
ARTIKEL 14	Hoe betalen we je pensioen?	10
DEEL 3	Wanneer kan je pensioen worden verlaagd?	11
ARTIKEL 15	Wanneer wordt de pensioenopbouw verlaagd?	11
ARTIKEL 16	Wanneer wordt je pensioen verlaagd?	11
DEEL 4	Wat is er te kiezen binnen onze pensioenregeling?	12
DEEL 4A	Welke keuzes heb je als je in dienst komt of bent?	12
ARTIKEL 17	Wil je het tijdelijk partnerpensioen verzekeren?	12
ARTIKEL 18	Wanneer kan je het tijdelijk partnerpensioen verzekeren?	12
ARTIKEL 19	Wat is waardeoverdracht?	12
ARTIKEL 20	Wil je inkomende waardeoverdracht?	13
DEEL 4B	Wil je eerder of later met pensioen?	13
ARTIKEL 21	Wil je eerder met pensioen?	13
ARTIKEL 22	Wil je later met pensioen?	13
ARTIKEL 23	Wil je gedeeltelijk met pensioen?	14
DEEL 4C	Welke mogelijkheden zijn er als je met pensioen gaat?	14
ARTIKEL 24	Hoger ouderdomspensioen en lager partnerpensioen	14
ARTIKEL 25	Hoger partnerpensioen en lager ouderdomspensioen	15
ARTIKEL 26	Wil je je ouderdomspensioen in hoogte variëren?	15
DEEL 5	Financiering van je pensioen	17
ARTIKEL 27	Wat betaalt je Werkgever?	17
ARTIKEL 28	Wanneer mag je Werkgever de premiebetaling verlagen?	17
ARTIKEL 29	En wat betaal je zelf?	17
DEEL 6	Wat moet je doen bij de volgende gebeurtenissen?	18
DEEL 6A	Arbeidsongeschiktheid	18
ARTIKEL 30	Wat gebeurt er als je arbeidsongeschikt bent?	18
ARTIKEL 31	Wat betaal je als je arbeidsongeschikt bent?	18
ARTIKEL 32	Hoeveel is je vrijstelling van premiebetaling?	18
ARTIKEL 33	Blijft je vrijstelling van premiebetaling bestaan als je deelname aan de pensioenregeling stopt?	19
DEEL 6B	Einde huwelijk of partnerrelatie	19
ARTIKEL 34	Wat gebeurt er met het partnerpensioen na het einde van je huwelijk of partnerrelatie?	19
ARTIKEL 35	Wanneer heeft je ex-partner recht op een deel van je ouderdomspensioen en hoe hoog is dat deel?	19
ARTIKEL 36	Wanneer kan je afwijken van de standaardverdeling?	20
ARTIKEL 37	Wie betaalt het ouderdomspensioen aan je ex-partner (verevening) ?	20
ARTIKEL 38	Wanneer betalen we het verevende deel van het ouderdomspensioen aan je ex-partner en wanneer stopt de betaling hiervan?	20
ARTIKEL 39	Is verevening mogelijk bij een niet-geregistreerde partnerrelatie?	20
ARTIKEL 40	Wanneer krijgt je ex-partner een zelfstandige aanspraak op ouderdomspensioen (conversie)?	20
ARTIKEL 41	Wat gebeurt er als je na een scheiding een nieuwe partner krijgt?	21
DEEL 6C	Bijzonder verlof	21
ARTIKEL 42	Wat gebeurt er met je pensioen tijdens bijzonder verlof?	21

DEEL 7	Wat gebeurt er met je pensioen als je uit dienst gaat?	22
ARTIKEL 43	Wat krijg je bij einde dienstverband?	22
ARTIKEL 44	Wil je uitgaande waardeoverdracht?	22
DEEL 8	Worden er over je pensioen toeslagen verleend?	23
ARTIKEL 45	Wanneer wordt je pensioen verhoogd?	23
DEEL 9	Wat kun je doen als je het niet met ons eens bent?	24
ARTIKEL 46	Heb je een klacht?	24
ARTIKEL 47	Is er een geschil?	24
ARTIKEL 48	Waar vind ik het reglement klachten en geschillen?	24
DEEL 10	Overige bepalingen	25
ARTIKEL 49	Wat geldt als je gewezen deelnemer bent en je hebt een klein pensioen?	25
ARTIKEL 50	Wanneer mag mijn pensioen worden afgekocht?	25
ARTIKEL 51	Wat geldt bij onvoorziene gevallen?	25
DEEL 11	Welke informatie ontvang je van ons?	26
ARTIKEL 52	Welke informatie ontvang je als je deelnemer bent geworden?	26
ARTIKEL 53	Welke informatie ontvang je als deelnemer jaarlijks?	26
ARTIKEL 54	Welke informatie ontvang je als je gewezen deelnemer bent?	26
ARTIKEL 55	Welke informatie ontvangt je ex-partner?	26
ARTIKEL 56	Welke informatie ontvang je als je met pensioen gaat?	27
ARTIKEL 57	Welke informatie ontvang je als je met pensioen bent?	27
ARTIKEL 58	Welke informatie kan je op onze website vinden?	27
DEEL 12	Harmonisatie van pensioenaanspraken en -rechten uit voorgaande pensioenreglementen	28
ARTIKEL 59	Harmonisatiebesluit	28
ARTIKEL 60	Interne collectieve waardeoverdracht (artikel 83 PW)	28
ARTIKEL 61	Persoonlijke informatie	28
ARTIKEL 62	Binding (gewezen) deelnemers aan pensioenreglement	28
ARTIKEL 63	Overzicht omzetting pensioenvormen	29
ARTIKEL 64	Bezwaarmogelijkheid tegen omzetting sommige pensioenvormen	30
BIJLAGE 1	Factoren en percentages	32
BIJLAGE 2	Omrekeningsfactoren	38
BIJLAGE 3	Begrippenlijst	46

ARTIKEL 1

INGANGSDATUM REGLEMENT EN HARMONISATIE OPGEBOUWDE PENSIOENEN

1. Dit Pensioenreglement is in werking getreden op 1 januari 2022 en geldt voor pensioenopbouw vanaf 1 januari 2022. In de periode voor 2022 waren eerdere reglementen van toepassing op basis waarvan (gewezen) deelnemers pensioen bij het pensioenfonds hebben opgebouwd.
2. Per 1 januari 2022 zijn pensioenvormen en voorwaarden uit voorgaandepensioenreglementen omgezet naar pensioenvormen volgens dit Pensioenreglemen (*harmonisatie*). Dit betekent dat voor alle pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd onder voorgaande pensioenreglementen de tarieven en voorwaarden gelden zoals in dit Pensioenreglement is beschreven. Dit geldt ook voor gewezen deelnemers en gepensioneerden die voor 1 januari 2022 uitsluitend rechten ontleenden aan voorgaande pensioenreglementen. De harmonisatie geldt behoudens de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten die op basis van een bezwaar van een (gewezen) deelnemer niet zijn omgezet.

In Deel 12 Overgangsregeling ("*Harmonisatie van pensioenaanspraken en -rechten uit voorgaande pensioenreglementen*") is de harmonisatie verder uitgewerkt en is een overzicht opgenomen van pensioenvormen die per 1 januari 2022 zijn omgezet naar de in dit reglement beschreven pensioenvormen en voorwaarden.

ARTIKEL 2

WANNEER IS DIT PENSIOENREGLEMENT GEWIJZIGD?

1. Dit Pensioenreglement is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2022.
2. Het bestuur van het Fonds is bevoegd dit pensioenreglement en de daarin opgenomen pensioenregeling te wijzigen, ook op verzoek van of in opdracht van de werkgever, als deze een wijziging van de pensioenovereenkomst is overeengekomen.

ARTIKEL 3

WANNEER BEN JE DEELNEMER AAN DE PENSIOENREGELING?

1. Je neemt deel aan de pensioenregeling vanaf de eerste dag van de maand waarin je in dienst treedt van de Werkgever en krachtens de geldende cao of op grond van je arbeidsovereenkomst een pensioenovereenkomst hebt gesloten.
2. Het van tijd tot tijd geldende pensioenreglement (hierna: 'Pensioenreglement') is onderdeel van je arbeidsovereenkomst met de werkgever.

ARTIKEL 4

WANNEER STOPT JE DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING?

1. Je deelname aan de pensioenregeling stopt op de volgende momenten:
  - als je arbeidsovereenkomst is beëindigd vóór de pensioendatum. Je bent dan *gewezen deelnemer*. Als je op dat moment (gedeeltelijk) *premie vrijstelling* hebt wegens arbeidsongeschiktheid, blijf je (gedeeltelijk) deelnemer.
  - op je *pensioendatum*. Dat is de datum waarop je ouderdomspensioen ingaat. Je bent dan *gepensioneerde*. Als je ouderdomspensioen gedeeltelijk ingaat, ben je voor dat deel gepensioneerde.
  - als je overlijdt.
2. Voor de gewezen deelnemer, gepensioneerde en pensioengerechtigde blijft dit pensioenreglement met inbegrip van daarin aan te brengen wijzigingen gelden.

ARTIKEL 5

WAAROVER BOUW JE PENSIOEN OP?

1. Je bouwt pensioen op over het deel van je vaste jaarinkomen dat boven de *AOW-franchise* uitkomt. Dat deel noemen we de *pensioengrondslag*. Ook bouw je pensioen op over je *variabele jaarinkomen*.
2. Het vaste jaarinkomen bestaat uit:
  - a. 12 maal het maandsalaris
  - b. de vakantietoeslag
  - c. de 13^e maand
  - d. eventuele niet in het maandsalaris begrepen vaste toeslagen die door de werkgever als pensioengevend zijn aangemerkt.

Voor deelnemers waarvoor de 30% regeling van toepassing is, geldt dat de door de werkgever op deze basis gedane verstrekkingen geen onderdeel zijn van het vaste jaarinkomen.

Het *variabele jaarinkomen* wordt gedefinieerd en vastgesteld door de werkgever.

Het totale *pensioengevende jaarinkomen* bedraagt wettelijk maximaal € 114.866 (2022) bij een arbeidsduur die gelijk is aan of langer dan de standaard arbeidsduur zoals vermeld in de geldende cao. Bij een kortere arbeidsduur wordt voor de toetsing aan het wettelijk maximale jaarinkomen het vaste jaarinkomen omgerekend met de arbeidsduurfactor.

3. De *AOW-franchise* bedraagt per 1 januari 2022 € 14.802. De *AOW-franchise* wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd op grond van de algemene loonsverhogingen in het voorafgaande kalenderjaar zoals overeengekomen in de geldende cao van de werkgever.

De *AOW-franchise* is minimaal gelijk aan de fiscale minimale *AOW-franchise* en maximaal gelijk aan 100/75^e maal de *AOW* voor een ongehuwde (inclusief vakantietoeslag).

4. De pensioengrondslag en de arbeidsduurfactor worden vastgesteld bij het begin van je deelname en daarna telkens per 1 januari. Als de pensioengrondslag of arbeidsduurfactor in de loop van een kalenderjaar wijzigen, dan wordt je pensioen vanaf 1 januari daaropvolgend hieraan aangepast.

Als de arbeidsduur afwijkt van de *standaardarbeidsduur*, wordt voor de pensioenberekening uitgegaan van het vaste jaarinkomen bij de standaardarbeidsduur. De standaardarbeidsduur wordt vermeld in de cao. Als je niet onder de cao valt wordt uitgegaan van de (gemiddelde) arbeidsduur die door de werkgever is vastgesteld voor het (onderdeel van het) bedrijf waar je werkzaam bent. De toekenning vindt vervolgens naar rato van je arbeidsduur plaats.

ARTIKEL 6

WAT KRIJG JE IN DE PENSIOENREGELING?

In de pensioenregeling bouw je aanspraken op voor:

- a. Ouderdomspensioen voor jezelf
- b. Partnerpensioen voor je partner
- c. Wezenpensioen voor je kinderen

Zolang je deelneemt aan de pensioenregeling ben je verzekerd van een (gedeeltelijk) premievrije voortzetting van pensioenopbouw als je (deels) arbeidsongeschikt wordt.

Verder is het volgende belangrijk om te weten:

- De hoogte van deze pensioenen is nooit meer dan de maximaal toegestane hoogtes in de Wet op de loonbelasting 1964.
- De Wet op de loonbelasting verbiedt bepaalde handelingen, omdat die tot onzuiverheid van de pensioenregeling leiden:
  - De pensioenen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of worden prijsgegeven, anders dan in de gevallen genoemd in artikel 50 "*Wanneer mag mijn pensioen worden afgekocht?*".

- Ook kan pensioen geen formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden. Dat kan alleen in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

DEEL 2a

Ouderdompensioen

ARTIKEL 7

HOEVEEL OUDERDOMSPENSIOEN BOUW JE OP?

Zolang je deelnemer bent bouw je, mits de vaste pensioenpremie die de werkgever jaarlijks betaalt voldoende is, ieder jaar 1,875% van de in dat jaar geldende *pensioengrondslag* op, vermenigvuldigd met de arbeidsduurfactor, vermeerderd met 1,875% van het variabel jaarinkomen.

Voor het jaar 2022 wordt, overeenkomstig de in dit jaar betaalde pensioenpremie (zie artikel 15), 1,30% van de geldende pensioengrondslag opgebouwd, vermenigvuldigd met de arbeidsduurfactor, vermeerderd met 1,30% van het variabel jaarinkomen.

Voorbeeld 1: Pensioenopbouw

Victor (38 jaar) is al 4 jaar in dienst en werkt als afdelingshoofd op de midoffice. Hij werkt 4 dagen per week (parttimepercentage 88,89%). Zijn salaris op basis van een volledig dienstverband (36 uur per week) bedraagt € 4.250 bruto per maand. Als compensatie afschaffing beoordelingstoelage ontvangt Victor een bedrag van € 1.400,- bruto dat in zijn pensioenopbouw over 2022 wordt betrokken.

Het per 31 december totaal in 2022 verworven ouderdompensioen voor Victor bedraagt: € 532,75

Deze totale pensioenopbouw voor Victor over 2021 wordt als volgt berekend:

12 x maandsalaris (o.b.v. volledig dienstverband):	12 x € 4.250 =	€ 51.000	
13 ^e maand		€ 4.250	
Vakantietoelage		€ 4.080	
Totaal			€ 59.330
Franchise (2022)			€ 14.802 -/-
Pensioengrondslag (o.b.v. volledig dienstverband)			€ 44.528
Pensioenopbouw (o.b.v. volledig dienstverband):			
1,30% x € 44.528 =		€ 578,86	
Pensioenopbouw over zijn parttime salaris:			
(88,89% x € 541,91)			€ 514,55
Daarnaast bouwt Victor ook ouderdompensioen op over zijn beoordelingstoelage:			
(1,30% x 1.400)			€ 18,20
Het per 31 dec totaal in 2021 opgebouwde ouderdompensioen bedraagt:			€ 532,75

In de voorgaande 4 jaar heeft Victor ook ouderdompensioen opgebouwd.

Het over die 4 jaar opgebouwde pensioen bedraagt € 2.644,74.

Het totaal tot en met 31 december 2021 opgebouwde pensioen bedraagt dus:

€ 2.644,74 + € 532,75 = € 3.177,49.

Toelichting opbouw 2022: Bij een maximale opbouw van 1,875% bedraagt in voorbeeld 1 de pensioenopbouw voor Victor in dit jaar geen € 532,75 maar € 768,39.

ARTIKEL 8

WANNEER GAAT JE OUDERDOMSPENSIOEN IN EN WANNEER STOPT HET?

1. Je ouderdompensioen berekenen we alsof dat ingaat op de eerste dag van de maand waarin je 68 jaar wordt. Dit is de *pensioenrichtleeftijd*. De werkelijke datum dat je je pensioen in laat gaan is de *pensioendatum*.
2. Er zijn verschillende keuzes die je kunt maken die van invloed zijn op de hoogte van je ouderdompensioen. De keuzes die er zijn, staan in de artikelen 21 tot en met 26 van dit pensioenreglement.

3. Als je ouderdomspensioen in gaat, hoeft de arbeidsovereenkomst met je werkgever niet te worden beëindigd, tenzij de cao anders bepaalt.
4. We betalen het ouderdomspensioen tot en met de maand waarin je overlijdt.

DEEL 2b

Partner- en wezenpensioen

ARTIKEL 9

WANNEER HEB JE EEN PARTNER?

Voor de pensioenregeling heb je een partner als:

- je getrouwd bent of je een geregistreeerde partnerrelatie bent aangegaan vóór de pensioendatum, óf
- je een *niet-geregistreeerde partnerrelatie* hebt die vóór de pensioendatum bestaat én bij ons is aangemeld.

Je kan een niet-geregistreeerde partnerrelatie bij ons aanmelden als:

- je gedurende ten minste één jaar ongehuwd samenwoont, en
- je een notariële akte hebt over vermogensrechtelijke aangelegenheden over de gezamenlijke huishouding.

Een bloed- of aanverwant in de rechte lijn kan geen partner zijn.

ARTIKEL 10

HOEVEEL PARTNERPENSIOEN BOUW JE OP?

1. Het jaarlijks opgebouwde partnerpensioen bedraagt 70% van het jaarlijks opgebouwde ouderdomspensioen tot het moment van je overlijden.
2. Het partnerpensioen wordt, voor elk jaar tussen het moment van je overlijden tot het moment waarop je de pensioenrichtleeftijd zou hebben bereikt, verhoogd met 1,3125% van de *pensioengrondslag*.

Deze verhoging vervalt op het moment dat je bij je werkgever uit dienst treedt of met pensioen gaat.

Toelichting: 1,3125% = 70% van 1,875% (opbouwpercentage ouderdomspensioen)

3. Als je op het moment van je overlijden een functie had op grond waarvan je in aanmerking kon komen voor variabel inkomen, wordt voor elk jaar tussen het moment van je overlijden tot het moment waarop je de pensioenrichtleeftijd zou hebben bereikt, het partnerpensioen vermeerderd met 1,3125% van het gemiddelde van het variabel inkomen over de laatste vijf jaren.
4. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin je overlijdt. Dit pensioen loopt tot en met de laatste dag van de maand waarin je partner overlijdt.
5. Het partnerpensioen wordt verminderd met het partnerpensioen voor een eventuele eerdere partner(s).

ARTIKEL 11

WAT GEBEURT ER MET HET PARTNERPENSIOEN ALS JE GEEN PARTNER HEBT?

Voor alle deelnemers wordt een partnerpensioen opgebouwd, ook indien je geen partner hebt.

Als je aangeeft dat je geen partner hebt op het moment dat je ouderdomspensioen ingaat, dan zetten we je partnerpensioen om in extra ouderdomspensioen.

Hoe we dat doen vind je in bijlage I, onderdeel C.

ARTIKEL 12

WANNEER KRIJGT JE KIND WEZENPENSIOEN?

Als je overlijdt, heeft je *kind* recht op wezenpensioen als:

- je kind jonger is dan 18 jaar op het moment van je overlijden;
- je kind 18 jaar of ouder is en jonger dan 27 jaar en studeert in de zin van de Wet Studiefinanciering 2000 of de Wet Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten of arbeidsongeschikt is in de zin van de Wajong.

Met *kind* bedoelen we:

- je eigen kind door geboorte, adoptie, erkenning of gerechtelijke vaststelling;
- je stiefkind dat je als eigen kind opvoedt en onderhoudt;
- je pleegkind, dat je als eigen kind opvoedt en onderhoudt.

Je kind moet aan deze omschrijving voldoen voordat je met pensioen gaat.

ARTIKEL 13

HOEVEEL WEZENPENSIOEN BOUW JE OP?

1. Het jaarlijks opgebouwde wezenpensioen bedraagt per kind 14% van het jaarlijks opgebouwde ouderdomspensioen tot het moment van je overlijden.
2. Het wezenpensioen wordt, voor elk jaar tussen het moment van je overlijden tot aan het moment waarop je de pensioenrichtleeftijd zou hebben bereikt verhoogd met 0,2625% van de pensioengrondslag.

Toelichting: het percentage wezenpensioen = 20% van het percentage partnerpensioen

3. Als je op het moment van je overlijden een functie had op grond waarvan je in aanmerking kon komen voor variabel inkomen, wordt voor elk jaar tussen het moment van je overlijden tot het moment waarop je de pensioenrichtleeftijd zou hebben bereikt, het wezenpensioen vermeerderd met 0,2625% van het gemiddelde van het variabel inkomen over de laatste vijf jaren.
3. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als zowel jij als je partner of de persoon, die het kind als eigen kind heeft onderhouden en opgevoed, zijn overleden.
4. Het wezenpensioen gaat in op de eerste van de maand volgend op de maand waarin je overlijdt. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd zolang je kind volgens artikel 12 "Wanneer krijgt je kind wezenpensioen?" daar recht op heeft.

Voorbeeld 2: Partner- en wezenpensioen

Victor, uit voorbeeld 1, woont een aantal jaar samen met Marieke (met een notariële akte) en ze hebben 2 kinderen, Emma en Bram van 6 en 4 jaar. Indien Victor zou komen te overlijden ontvangt Marieke partnerpensioen en wordt er voor Emma en Bram een wezenpensioen uitgekeerd.

De hoogte van het partnerpensioen wordt als volgt bepaald:

Het tot en met 2020 opgebouwd ouderdomspensioen bedraagt:	€ 2.644,74-
Het in 2021 opgebouwde ouderdomspensioen bedraagt:	€ 532,75
Totaal:	€ 3.177,49

Het opgebouwde partnerpensioen eind 2022 bedraagt $70\% \times € 3.177,49 = € 2.224,24$

Naast het opgebouwde partnerpensioen wordt er ook een partnerpensioen op risicobasis verzekerd: Aantal jaren tussen het eind van 2022 tot de pensioenrichtleeftijd van 68 bedraagt bij Victor $68 - 39 = 29$ jaar. De hoogte van het partnerpensioen op risicobasis is dan:
 (Pensioengevend salaris -/- franchise) x parttimepercentage x percentage partnerpensioen x toekomstige duur = $(€ 59.330 -/- € 14.802) \times 88,89\% \times 1,3125\% \times 29 = € 15.065,49$.

Indien Victor in 2022 zou komen te overlijden ontvangt Marieke jaarlijks een partnerpensioen ter hoogte van € 17.289,73 ($€ 2.224,24 + € 15.065,49$).

Naast het partnerpensioen ten behoeve van Marieke keert het pensioenfonds voor Emma en Bram ook een wezenpensioen uit. Het wezenpensioen bedraagt voor zowel Emma en Bram € 3.457,95 (20% van € 17.289,73)

Het totaal aan pensioenuitkeringen voor Marieke en de kinderen bedraagt dan: € 24.205,63 ($17.289,73 + 2 \times 3.457,95$)

Het wezenpensioen stopt op het moment dat de kinderen 18 jaar zijn of als zij klaar zijn met studeren. Maar stopt uiterlijk als zij 27 jaar zijn.

1. We betalen het pensioen aan degene (voor zover) die daar recht op heeft en als we de gevraagde informatie of documenten hebben gekregen en deze ook volledig en juist zijn.
2. We betalen het pensioen voor het einde van iedere maand. Dat is 1/12^e deel van het jaarlijkse pensioen.
3. Op de pensioenuitkering houden we belastingen, heffingen en eventueel andere inhoudingen in waartoe we op grond van wet- en regelgeving verplicht zijn.
4. We betalen je pensioen in euro's op een bankrekening in Nederland.

Wanneer kan je pensioen worden verlaagd?

De pensioenregeling is een C(ollectieve) D(efined) C(ontribution)-regeling. Dat betekent dat met de werkgever is afgesproken dat deze tot niet meer verplicht is dan het betalen van de vaste pensioenpremie zoals in de geldende cao is overeengekomen. Als we vaststellen dat de vaste pensioenpremie te laag is voor volledige pensioenopbouw, dan wordt de opbouw in het jaar waarin daarvan sprake is verlaagd voor alle deelnemers.

Ook is van belang te weten dat, als de financiële situatie van het fonds onvoldoende is om de pensioenen nu of in de toekomst uit te betalen, de opgebouwde en de ingegane pensioenen kunnen worden verlaagd. Dit wordt korten van de pensioenen genoemd. Meer informatie en achtergronden over onze financiële situatie vind je op onze website www.pensioenfonds-snsreaal.nl.

ARTIKEL 15

WANNEER WORDT DE PENSIOENOPBOUW VERLAAGD?

Als de vaste pensioenpremie, zoals vastgelegd in artikel 27 “Wat betaalt je werkgever?”, die door de werkgever wordt betaald in een jaar niet voldoende is om de pensioenopbouw in dat jaar te financieren, zullen wij de pensioenopbouw van alle deelnemers in dat jaar naar rato van het premietekort verlagen. In artikel 7 van dit reglement staat vermeld tot welk percentage van de geldende pensioengrondslag de pensioenopbouw is verlaagd in enig jaar.

ARTIKEL 16

WANNEER WORDT JE PENSIOEN VERLAAGD?

Als de financiële positie van het Fonds onvoldoende is, dan kan het bestuur besluiten de opgebouwde en ingegane pensioenen te verlagen. De werkgever betaalt niet meer dan de vaste premie als bedoeld in artikel 27 “Wat betaalt je werkgever?” en betaalt ook niet vrijwillig extra premie bij.

Het verlagen van pensioen gebeurt in de volgende situaties:

- onze *beleidsdekkingsgraad* (het gemiddelde van de *dekkingsgraden* in de afgelopen 12 maanden) voldoet gedurende vijf jaar niet aan het *minimaal vereist eigen vermogen*.
- onze *beleidsdekkingsgraad* kan binnen tien jaar niet voldoen aan de eisen voor het *vereist eigen vermogen*.

Het bestuur beslist of de opgebouwde en ingegane pensioenen worden verlaagd en met hoeveel deze worden verlaagd. Bij verlaging worden alle opgebouwde en ingegane pensioenen met een gelijk percentage verlaagd tot een zodanig niveau dat de financiële positie binnen een bepaalde periode weer voldoende is.

Indien het bestuur het besluit tot verlaging heeft genomen worden de (gewezen) deelnemers, pensioenge-rechtigden en de werkgevers daarover geïnformeerd.

Wat is er te kiezen binnen onze pensioenregeling?

Iedereen is anders en heeft andere wensen over hoe zijn pensioen er uit zou moeten zien. Daarom kan je zelf binnen onze pensioenregeling verschillende keuzes maken om je pensioen zo veel mogelijk aan te laten sluiten bij jouw behoefte en wensen.

Welke keuzes heb je als je in dienst komt of bent?

TIJDELIJK PARTNERPENSIOEN

WIL JE HET TIJDELIJK PARTNERPENSIOEN VERZEKEREN?

1. Je kan ervoor kiezen om een tijdelijk partnerpensioen te verzekeren. Je betaalt hiervoor zelf een extra premie. Een tijdelijk partnerpensioen is een aanvulling op het partnerpensioen en gaat alleen in als je partner nog niet de AOW-leeftijd heeft bereikt.
2. De hoogte van het tijdelijk partnerpensioen is per jaar gelijk aan het bedrag van de AOW-franchise (2022: € 14.802). De premie is een bepaald percentage van de AOW-franchise en afhankelijk van je leeftijd. De premietabel vind je in Bijlage I, onderdeel E.
3. Het tijdelijk partnerpensioen gaat in op de eerste van de maand volgend op de maand waarin je overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin je partner de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of, als dat eerder is, tot en met de maand waarin je partner is overleden.
4. De premie wordt door je werkgever op je brutosalaris ingehouden.

Voorbeeld 3: Tijdelijk partnerpensioen

Victor, uit voorbeeld 1 en 2, is 38 jaar en voorziet dat er met kleine kinderen nog dure tijden aankomen en vindt het belangrijk dat als hij zou komen te overlijden alles goed is geregeld voor Marieke en zijn kinderen. Hij heeft daarom aangegeven dat hij een tijdelijk partnerpensioen wil verzekeren. De premie die hij hiervoor betaalt bedraagt in 2022 is € 10,24 per maand oftewel € 122,88 per jaar.

Indien Victor komt te overlijden, ontvangt het gezin een aanvullende uitkering van € 14.802,- per jaar. Deze uitkering stopt op het moment dat Marieke AOW gaat ontvangen of als zij eerder komt te overlijden.

WANNEER KAN JE HET TIJDELIJK PARTNERPENSIOEN VERZEKEREN?

Je kan een tijdelijk partnerpensioen verzekeren binnen twee maanden na:

- je indiensttreding;
- je huwelijk of het aangaan van een partnerrelatie;
- de geboorte van een kind of zodra er een kind is als bedoeld in artikel 12.

Je kan een tijdelijk partnerpensioen ook op een ander moment afsluiten. Maar als je in dat geval binnen één jaar komt te overlijden keren wij alleen uit als het overlijden heeft plaatsgevonden door een ongeval.

WAARDEOVERDRACHT

WAT IS WAARDEOVERDRACHT?

1. Bij waardeoverdracht draag je de waarde van je opgebouwde pensioen over naar de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever.
2. We werken mee aan een waardeoverdracht als het volgens de wet- en regelgeving mag en waardeoverdracht wordt uitgevoerd volgens deze wet- en regelgeving.

Als je ouderdomspensioen hebt opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder, kan je bij ons waardeoverdracht aanvragen. Het formulier hiervoor vind je op onze website. Je ontvangt dan een offerte van ons waarin staat hoeveel extra ouderdoms- en partnerpensioen je in onze pensioenregeling krijgt. Vervolgens beslis je of je voor waardeoverdracht kiest. Meer informatie vind je op onze website www.pensioenfonds-snsreaal.nl.

Als je de waarde van je opgebouwde pensioen naar ons hebt over laten dragen, heb je bij de andere pensioenuitvoerder geen pensioenaanspraken meer.

Wil je eerder of later met pensioen?

Je hebt zelf de mogelijkheid om te kiezen wanneer je met pensioen gaat en of dat volledig is of een percentage van je dienstverband. Zorg er voor dat je met je werkgever op tijd afspraken hierover maakt. Wil je eerder of later met pensioen dan in het pensioenreglement of je UPO wordt vermeld? Of wil je je ouderdomspensioen gedeeltelijk laten uitkeren? Uiteraard is dit niet alleen afhankelijk van je opgebouwde pensioen maar van je totale financiële situatie. Wat de voorwaarden zijn voor de keuzes, lees je in dit onderdeel.

Als je wilt weten wat de keuzes voor je pensioen betekenen, kan de afdeling pensioenservice de berekeningen voor je maken.

WIL JE EERDER MET PENSIOEN?

Je kunt ervoor kiezen om eerder dan de *pensioenrichtleeftijd* met pensioen te gaan. Dit noemen we *vervroeging*. Je pensioenuitkering wordt dan lager, omdat over een kortere periode pensioen wordt opgebouwd en je pensioen over een langere periode moet worden uitbetaald.

Vervroeging is mogelijk vanaf de eerste dag van de maand waarin je 55 jaar wordt.

De voorwaarden voor vervroeging zijn:

- je verzoek tot vervroeging moet uiterlijk zes maanden voordat je pensioen ingaat door ons zijn ontvangen;
- je partner stemt uitdrukkelijk in met de vervroeging;
- als je geen partner hebt op het moment dat je met pensioen gaat, moet je dat schriftelijk bevestigen.
- als je je pensioen meer dan vijf jaar eerder wilt laten ingaan dan de voor jou geldende AOW-leeftijd, dan moet je aantonen dat je inkomsten uit arbeid in verband met je pensionering zijn beëindigd en moet je de intentie hebben die ook blijvend te beëindigen.

Niet van belang is of het inkomen afkomstig is uit dezelfde of een andere dienstbetrekking of een andere activiteit waaruit je inkomen ontvangt.

In Bijlage I, onderdeel B (factoren voor vervroeging) wordt bij de verschillende leeftijden vermeld welk percentage van het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd.

Voorbeeld 4: Vervroegen

Cees wordt in de loop van dit jaar (2022) 62 jaar en hij bouwt al jarenlang pensioen op bij het fonds. Hij denkt erover na om eventueel op zijn 62-jarige leeftijd te stoppen met werken. Zijn AOW gaat weliswaar pas in als hij 67 jaar wordt, maar Cees wil toch graag weten hoeveel hij krijgt van het fonds als hij al het pensioen dat hij bij het fonds heeft opgebouwd nu al laat uitkeren.

Cees heeft inmiddels € 33.500 aan ouderdomspensioen opgebouwd dat wordt uitgekeerd op de pensioenrichtleeftijd 68. Het totale ouderdomspensioen dat aan Cees vanaf zijn 62-jarige leeftijd wordt uitgekeerd is dan € 33.500 x 75,3% = € 25.226 per jaar*. Vanaf 67 jaar ontvangt hij daarnaast ook AOW.

*) zie factoren voor vervroeging van 68 naar 62 jaar.

WIL JE LATER MET PENSIOEN?

Je kunt ervoor kiezen om later dan de pensioenrichtleeftijd met pensioen te gaan. Dit noemen we *uitstel*. Je pensioenuitkering wordt dan hoger, omdat je pensioen op een later tijdstip ingaat en je pensioen over een kortere periode wordt uitbetaald.

Je mag je ouderdomspensioen uitstellen tot maximaal vijf jaar nadat je je AOW-leeftijd hebt bereikt.

De voorwaarden voor uitstel van je ouderdomspensioen zijn:

- als je deelnemer bent moet je verzoek tot uitstel uiterlijk zes maanden voor de pensioenrichtleeftijd bij je werkgever binnen zijn. Je werkgever geeft je verzoek aan ons door.
- als je gewezen deelnemer bent moet je verzoek uiterlijk zes maanden voor de pensioenrichtleeftijd bij ons binnen zijn.

Bij uitstel wordt de hoogte van je pensioen bepaald aan de hand van de uitstelfactoren zoals deze gelden op het moment van je pensioeningang. De hoogte van je pensioen in een eerdere opgave kan daarom afwijken van het definitieve bedrag.

In Bijlage II, onderdeel B wordt bij de verschillende leeftijden vermeld welk percentage van het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd.

ARTIKEL 23

WIL JE GEDEELTELIJK MET PENSIOEN?

Je kan ervoor kiezen om je ouderdomspensioen voor een deel in te laten gaan. Voor het deel dat je met pensioen gaat, krijg je een pensioenuitkering. Dit heet deeltijdpensioen.

Voor deeltijdpensioen gelden de volgende voorwaarden:

- deeltijdpensioen is mogelijk vanaf de eerste dag van de maand waarin je 55 jaar wordt;
- als je meer dan vijf jaar eerder gedeeltelijk met pensioen gaat dan de voor jou geldende AOW-leeftijd, dan moet je aantonen dat je inkomsten uit arbeid in verband met je eerdere pensionering naar evenredigheid zijn beëindigd. Ook moet je de intentie hebben die inkomsten blijvend te hebben beëindigd. Je ontvangt dan een ouderdomspensioen naar evenredigheid van de verlaagde arbeidsduur;
- het deeltijdpensioen mag je laten ingaan in maximaal twee gedeelten van elk minimaal 20% van het op dat moment nog niet ingegane ouderdomspensioen. Het percentage van minimaal 20% mag na ingang van het deeltijdpensioen niet meer worden verlaagd;
- een periode van deeltijdpensioen moet ten minste twaalf maanden duren;
- je verzoek tot deeltijdpensioen moet uiterlijk zes maanden voordat je pensioen ingaat door ons zijn ontvangen;

Als je ervoor kiest om je pensioen gedeeltelijk in te laten gaan, heeft dat gevolgen voor je pensioen. Wil je weten welke dat zijn? Neem dan contact op met afdeling pensioenservice.

DEEL 4c

Welke mogelijkheden zijn er als je met pensioen gaat?

Als je bijna met pensioen gaat, kan je een aantal keuzes maken. Afhankelijk van je financiële (gezin)situatie kan je ervoor kiezen om de hoogte van je ouderdomspensioen en je partnerpensioen aan te passen. Dit doe je door deze pensioenen met elkaar uit te ruilen. Ook kan je kiezen voor eerst een hoge uitkering van het ouderdomspensioen en later een lagere uitkering van het ouderdomspensioen. Let wel: met al deze keuzes moet je partner wel instemmen. De voorwaarden voor de keuzes staan in dit onderdeel beschreven.

De gevolgen van de verschillende keuzemogelijkheden voor je pensioen kan je bekijken met de pensioenplanner op onze website www.pensioenfonds-snsreaal.nl.

ARTIKEL 24

HOGER OUDERDOMSPENSIOEN EN LAGER PARTNERPENSIOEN

Als je ouderdomspensioen ingaat kan je het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uitruilen voor een hoger ouderdomspensioen.

Na uitruil ontvangt je partner geen of minder partnerpensioen en is wijziging niet meer mogelijk.

De voorwaarden voor uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen zijn:

- a. je verzoek tot uitruil moet uiterlijk zes maanden voordat je pensioen ingaat bij ons binnen zijn;
- b. je partner stemt uitdrukkelijk in met de uitruil;
- c. als je geen partner hebt op het moment dat je met pensioen gaat, moet je dat schriftelijk doorgeven.

De wijze waarop we de uitruil berekenen vind je in Bijlage II, onderdeel C.

Als voor je ex-partner een bijzonder partnerpensioen is afgesplitst, zoals beschreven in artikel 37 *“Wie betaalt het ouderdompensioen aan je ex-partner (verevening)”*, dan kan dat niet worden uitgeruild tegen een hoger ouderdompensioen. De hoogte van het bijzonder partnerpensioen blijft onveranderd. Ook wordt het verevende ouderdompensioen, zoals beschreven in artikel 40 *“Wanneer krijgt je ex-partner een zelfstandige aanspraak op ouderdompensioen (conversie)”*, ten gunste van je ex-partner door uitruil niet verhoogd.

ARTIKEL 25

HOGER PARTNERPENSIOEN EN LAGER OUDERDOMSPENSIOEN

Als je pensioen ingaat of als je eerder je deelnemerschap (bij uitdiensttreding) beëindigt, kan je het ouderdompensioen gedeeltelijk uitruilen voor een hoger partnerpensioen.

Als je pensioen eenmaal is ingegaan, is uitruil niet meer mogelijk.

De voorwaarden voor uitruil zijn:

- a. je verzoek tot uitruil moet uiterlijk zes maanden voordat je pensioen ingaat of zes maanden nadat je uit dienst bent getreden (en je dus niet meer deelneemt aan de regeling), bij ons binnen zijn
- b. je partner stemt uitdrukkelijk in met de uitruil.

Een verevend deel van het ouderdompensioen dat bestemd is voor je ex-partner, mag je niet uitruilen. De hoogte van het verevende deel blijft onveranderd. Het bijzonder nabestaandenpensioen van je ex-partner wordt niet verhoogd door uitruil.

In Bijlage I, onderdeel C vind je de factoren voor uitruil.

Het partnerpensioen mag na de uitruil niet meer bedragen dan 70% van het laatst vastgestelde jaarinkomen en het variabele jaarinkomen minus 70% van de jaarlijkse AOW-uitkering voor een gehuwde inclusief vakantietoeslag, maar bedraagt nooit meer dan 70% van het ouderdompensioen na de uitruil.

Voorbeeld 5: Uitruil partnerpensioen in hoger ouderdompensioen

Hans wil op zijn 67^e met pensioen gaan, hij heeft dan een ouderdompensioen opgebouwd van € 30.000. Het partnerpensioen bedraagt € 21.000. Zijn partner Lisa heeft in haar baan ook een goed ouderdompensioen opgebouwd. Als Hans zou komen te overlijden heeft Lisa het partnerpensioen niet nodig. Samen besluiten zij dan ook om het partnerpensioen van Hans volledig om te ruilen voor een hoger ouderdompensioen en zij bevestigen dat schriftelijk.

De hoogte van het ouderdompensioen wordt als volgt bepaald:	€ 30.000,-
Het opgebouwde ouderdompensioen op 67 jaar bedraagt:	€ 21.000,-
Het opgebouwd partnerpensioen bedraagt:	

Indien het partnerpensioen op dat moment wordt omgeruild voor een hoger ouderdompensioen, dan wordt het ouderdompensioen verhoogd met: $€ 21.000,- \times 0,235 = € 4.935,-$

Het ouderdompensioen op 67 jaar is dan: $€ 30.000 + € 4.935 = € 34.935$ per jaar.
Het partnerpensioen is daardoor € 0,- geworden.

ARTIKEL 26

WIL JE JE OUDERDOMSPENSIOEN IN HOOGTE VARIËREN?

Als je pensioen ingaat kan je ervoor kiezen om voor een periode van minimaal 3 jaar en maximaal tien jaar de hoogte van je ouderdompensioen te laten variëren. Voorwaarde is dat de verhouding tussen de hoogste en de laagste uitkering 100:75 is. Voor deeltijdpensioen, zoals beschreven in artikel 23 *“Wil je gedeeltelijk met pensioen?”*, is variatie niet mogelijk.

In Bijlage I, onderdeel D vind je de factoren voor variatie.

De voorwaarden voor variatie van de hoogte van het ouderdompensioen zijn:

- je verzoek tot variatie moet uiterlijk zes maanden voordat je pensioen ingaat bij ons binnen zijn;
- je partner stemt uitdrukkelijk in met de variatie.

Na ingang van je pensioen kan je geen nieuwe keuze in variatie maken of je gemaakte keuze wijzigen.

Voorbeeld 6: Variëren in hoogte van ouderdompensioen

Marjolein gaat binnenkort met pensioen. Zij wordt 68 jaar, is getrouwd met Chris en heeft €28.000 aan ouderdomspensioen opgebouwd. Beiden vinden het leuk om in de eerste jaren van haar pensioen wat extra reisjes te gaan maken. Zij besluiten daarom om het ouderdomspensioen dat levenslang aan Marjolein wordt uitgekeerd, gedurende de eerste vijf jaar te verhogen. Dit betekent ook dat na deze periode - Marjolein is dan 73 jaar - de verhoogde uitkering voortaan 25% lager is.

Het partnerpensioen blijft vanaf de pensioendatum ongewijzigd, de variatie heeft daar geen invloed op.

De hoogte van het ouderdomspensioen wordt als volgt bepaald:

Het opgebouwde ouderdomspensioen op 68 jaar bedraagt: €28.000 per jaar.

In de eerste vijf jaar krijgt Marjolein een ouderdomspensioen uitgekeerd van:

$€28.000 \times 122,7\% = €34.356$ per jaar.

Na vijf jaar ontvangt Marjolein levenslang een ouderdomspensioen van:

$€34.356 \times 75\% = €25.767$ per jaar.

Voor de financiering van je pensioen betaalt je werkgever premie, die bestaat uit een werkgeversbijdrage en een deelnemersbijdrage. Je werkgever mag de premiebetaling, voor zover deze betrekking heeft op de bijdrage van de werkgever, verlagen of beëindigen bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden.

ARTIKEL 27 WAT BETAALT JE WERKGEVER?

Je Werkgever betaalt 24% van de som van het *totale pensioengevende jaarinkomen* van alle werknemers. Dit is afgesproken in de uitvoeringsovereenkomst die tussen de Werkgever en het Pensioenfonds bestaat. Het genoemde percentage is inclusief de bijdrage van de deelnemers zoals bedoeld in artikel 29 "En wat betaal je zelf?".

ARTIKEL 28 WANNEER MAG JE WERKGEVER DE PREMIEBETALING VERLAGEN?

1. Je werkgever mag de premiebetaling, voor zover deze betrekking heeft op de bijdrage van de werkgever, uitsluitend verlagen of beëindigen bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden. Dat is in ieder geval:
  - bij het van kracht worden van dwingende voorschriften voor de pensioenregeling die substantieel van invloed zijn op de pensioenovereenkomst en de overeengekomen premie;
  - als de financiële positie van je Werkgever dat noodzakelijk maakt.
2. Als de pensioenregeling wordt herzien op grond van lid 1 van dit artikel, dan leidt dat niet tot aantasting van je opgebouwde pensioen.

ARTIKEL 29 EN WAT BETAAL JE ZELF?

De hoogte van je deelnemersbijdrage wordt jaarlijks vastgesteld volgens de geldende cao op een voor iedere deelnemer gelijk percentage van 5,0% van de pensioengrondslag plus 5% van het variabele jaarinkomen (het totale pensioengevende jaarinkomen is gemaximeerd tot € 114.866 (2022)).

Je werkgever houdt je deelnemersbijdrage in op je bruto inkomen.

Voorbeeld 7: Inhouding pensioenpremie op je salaris

Iris, 32 jaar, is net in dienst gekomen en bouwt dan ook pensioen op. Iris werkt fulltime, verdient € 3.500 per maand en is benieuwd hoe hoog de deelnemersbijdrage is die iedere maand op haar salaris wordt ingehouden.

Haar deelnemersbijdrage wordt als volgt berekend:

12 x maandsalaris: 12 x € 3.500 =	€ 42.000	
13e maand:	€ 3.500	
Vakantietoeslag:	€ 3.360	
Totaal		€ 48.860
Franchise (2022):		€ 14.802
Pensioengrondslag:		€ 34.058

De jaarlijkse deelnemersbijdrage is $5,0\% \times € 34.058 = € 1.702,90$.

Iedere maand houdt haar werkgever € 141,91 pensioenpremie in op haar bruto salaris.

Wat moet je doen bij de volgende gebeurtenissen?

Er zijn situaties waarin je liever niet terecht komt, maar die gevolgen hebben voor je pensioen. Hieronder vertellen we wat er allemaal met je pensioen gebeurt als je bijvoorbeeld arbeidsongeschikt wordt of als jij en je partner uit elkaar gaan. Soms moet je zelf in actie komen om je pensioen aan te laten passen aan de nieuwe situatie. Lees daarom het onderstaande goed door.

Arbeidsongeschiktheid

WAT GEBEURT ER ALS JE ARBEIDSONGESCHIKT BENT?

De eerste 104 weken dat je ziek bent heeft geen gevolgen voor je pensioen.

Als je minimaal 104 weken deelnemer bent en je bent *arbeidsongeschikt* volgens de WIA (of WAO) en je ontvangt van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) een WIA-uitkering (of een WAO-uitkering), dan gaat je pensioenopbouw door. Wij nemen dan geheel of gedeeltelijk de premiebetaling van jou en je werkgever over. Dit noemen we *premiervrijstelling*.

Als je bij je indiensttreding al arbeidsongeschikt bent, dan krijg je in de eerste 104 weken alleen premievrijstelling voor zover je arbeidsongeschiktheid is toegenomen nadat je in dienst gekomen bent. Het maakt dan niet uit als je tijdens deze wachttijd soms minder dan vier weken arbeidsongeschikt bent geweest.

Als je geen WIA-(of WAO-)uitkering meer ontvangt, krijg je geen premievrijstelling meer voor je pensioenopbouw.

Als je arbeidsongeschikt bent gaan we voor de opbouw van je pensioen (over dat deel waarvoor je premievrijstelling hebt) uit van je pensioengrondslag op het moment dat je voor het eerst een WIA-uitkering (of WAO-uitkering) ontvangt. Je pensioengrondslag wordt vanaf dat moment alleen nog verhoogd met eventuele indexaties die over de pensioenen worden toegekend.

Het pensioen waarvoor je premievrijstelling hebt, bouw je steeds op met de actuele pensioenrichtleeftijd en (ongekorte) opbouwpercentage. De opbouw stopt uiterlijk op de pensioenrichtleeftijd die gold bij aanvang van je premievrijstelling. Als de pensioenrichtleeftijd later verhoogd wordt kan het bestuur besluiten de duur van je premievrijstelling te verlengen in verband met die verhoging. Heeft het bestuur bij (een) eerdere verhoging(en) van de geldende pensioenrichtleeftijd besloten de duur van je premievrijstelling te verlengen, dan houdt je recht op deze verlengde duur.

WAT BETAAL JE ALS JE ARBEIDSONGESCHIKT BENT?

Als je arbeidsongeschikt bent en een WIA of WAO uitkering ontvangt, nemen wij de premiebetaling (gedeeltelijk) van jou en je werkgever over. Dit geldt ook voor je tijdelijk partnerpensioen als je daarvoor hebt gekozen.

HOEVEEL IS JE VRIJSTELLING VAN PREMIEBETALING?

1. Voor de hoogte van je premievrijstelling voor je pensioenopbouw wordt uitgegaan van de WIA of WAO-beschikking van het UWV.
2. Als je arbeidsongeschikt bent volgens de WIA is de vrijstelling van premiebetaling als volgt:

BIJ EEN ARBEIDSONGESCHIKTHEID VAN:	BEDRAAGT DE JAARLIJKSE VRIJSTELLING:
80% of meer	100% van de premie
65% - 80%	72,5% van de premie
55% - 65%	60% van de premie
45% - 55%	50% van de premie
35% - 45%	40% van de premie

Als je arbeidsongeschikt bent volgens de WAO is de vrijstelling van premiebetaling als volgt:

BIJ EEN ARBEIDSONGESCHIKTHEID VAN:	BEDRAAGT DE JAARLIJKSE VRIJSTELLING:
80% of meer	100% van de premie
65% - 80%	72,5% van de premie
55% - 65%	60% van de premie
45% - 55%	50% van de premie
35% - 45%	40% van de premie
25% - 35%	30% van de premie
15% - 25%	20% van de premie

ARTIKEL 33

BLIJFT JE VRIJSTELLING VAN PREMIEBETALING BESTAAN ALS JE DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING STOPT?

1. Als je uit dienst treedt, dan blijft je premievrijstelling bestaan en zetten we je pensioenopbouw dus (gedeeltelijk) voort.
2. Als je uit dienst bent en je wordt minder arbeidsongeschikt, dan passen we je pensioenopbouw hierop aan en wordt je premievrijstelling lager.
3. Als je uit dienst bent en je wordt meer arbeidsongeschikt, dan passen we je pensioenopbouw niet aan en blijft je premievrijstelling onveranderd.
4. Je premievrijstelling eindigt als je ouderdomspensioen in gaat maar uiterlijk op de pensioenrichtleeftijd die gold bij aanvang van je arbeidsongeschiktheid.

DEEL 6b

Einde huwelijk of partnerrelatie

Als jij en je partner uit elkaar gaan, heeft dat ook gevolgen voor je pensioen. Je ex-partner krijgt automatisch een aanspraak op partnerpensioen en je ex-partner heeft ook recht op een deel van je ouderdomspensioen. Tenzij je iets anders hebt afgesproken. Om er voor te zorgen dat we een deel van je ouderdomspensioen aan je ex-partner kunnen betalen, moet jij of je ex-partner dit wel aan ons doorgeven. Hieronder lees je wat de gevolgen zijn voor je pensioen als je relatie eindigt, wat jij en je ex-partner daarover kunnen afspreken en hoe je dat kunt doen.

ARTIKEL 34

WAT GEBEURT ER MET HET PARTNERPENSIOEN NA HET EINDE VAN JE HUWELIJK OF PARTNERRELATIE?

Als je huwelijk of je partnerrelatie is beëindigd, heeft je ex-partner recht op het *bijzonder partnerpensioen*. Dat is het partnerpensioen dat is opgebouwd tot het moment van beëindiging van je huwelijk of je partnerrelatie.

Hiervan kan je afwijken per schriftelijke overeenkomst bij het aangaan of beëindigen van het huwelijk of de partnerrelatie. We willen dan graag deze documenten van je ontvangen.

Als je een tijdelijk partnerpensioen hebt afgesloten vervalt dit na het einde van je huwelijk of partnerrelatie.

ARTIKEL 35

WANNEER HEEFT JE EX-PARTNER RECHT OP EEN DEEL VAN JE OUDERDOMSPENSIOEN EN HOE HOOG IS DAT DEEL?

Bij echtscheiding of scheiding van tafel en bed of bij beëindiging van het geregistreerd partnerschap is de Wet verevening pensioenrechten bij echtscheiding van toepassing.

Op basis van deze wet heeft je ex-partner recht op 50% van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Dit is de *standaardverdeling*.

ARTIKEL 36 **WANNEER KAN JE AFWIJKEN VAN DE STANDAARDVERDELING?**

Je kan van de standaardverdeling afwijken bij huwelijkse voorwaarden of schriftelijke overeenkomst bij je echtscheiding of beëindiging geregistreerd partnerschap. In dat geval moet binnen twee jaar na je echtscheiding of ontbinding van je huwelijk na scheiding van tafel en bed of beëindiging van je geregistreerd partnerschap, een afschrift van deze overeenkomst door ons zijn ontvangen.

ARTIKEL 37 **WIE BETAALT HET OUDERDOMSPENSIEN AAN JE EX-PARTNER (VEREVENING) ?**

Het deel van het ouderdomspensioen dat toekomt aan je ex-partner wordt door ons uitgekeerd. Dit is het verevende deel van het ouderdomspensioen.

Voorwaarde is wel dat de beëindiging van je huwelijk of je geregistreerd partnerschap binnen twee jaar bij ons is gemeld, door jou of je ex-partner.

Je kan de melding alleen doen via het wettelijk voorgeschreven formulier 'Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen'.

Als je dit niet binnen twee jaar aan ons meldt, nemen we het formulier niet meer in behandeling. Je ex-partner behoudt wel het recht op een deel van je ouderdomspensioen. Je moet dan zelf het verevende deel van het ouderdomspensioen aan je ex-partner betalen.

De link naar het wettelijk formulier 'Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen' kan je op onze website vinden.

ARTIKEL 38 **WANNEER BETALEN WE HET VEREVENDE DEEL VAN HET OUDERDOMSPENSIEN AAN JE EX-PARTNER EN WANNEER STOPT DE BETALING HIERVAN?**

Het verevende deel van het ouderdomspensioen aan je ex-partner wordt uitbetaald als je ouderdomspensioen ingaat.

Als je huwelijk of je geregistreerd partnerschap is beëindigd nadat je met pensioen bent gegaan, dan betalen we het verevende deel van het ouderdomspensioen aan je ex-partner vanaf een maand na de datum waarop we het wettelijk formulier hebben ontvangen.

De betaling aan je ex-partner stopt op de laatste dag van de maand waarin je overlijdt. Of op de laatste dag van de maand waarin je ex-partner overlijdt, als dat eerder is.

Ook stopt de betaling als je ex-partner weer je partner is.

Als je ex-partner overlijdt of weer je partner is, dan voegen we het verevende deel van het ouderdomspensioen van je ex-partner weer toe aan je (deel van het) ouderdomspensioen.

ARTIKEL 39 **IS VEREVENING MOGELIJK BIJ EEN NIET-GEREGISTREERDE PARTNERRELATIE?**

Nee, bij een niet-geregistreerde partnerrelatie is verevening wettelijk niet mogelijk.

ARTIKEL 40 **WANNEER KRIJGT JE EX-PARTNER EEN ZELFSTANDIGE AANSPRAAK OP OUDERDOMSPENSIEN (CONVERSIE)?**

Bij beëindiging van je huwelijk of je geregistreerd partnerschap kan per huwelijkse voorwaarden of schriftelijke overeenkomst bij echtscheiding of beëindiging geregistreerd partnerschap worden afgesproken dat het verevende deel van het ouderdomspensioen aan je ex-partner en het bijzonder partnerpensioen van je ex-partner worden omgezet in een zelfstandige aanspraak op ouderdomspensioen voor je ex-partner. Dit wordt conversie genoemd.

In dat geval moet binnen twee jaar na je echtscheiding of ontbinding van je huwelijk na scheiding van tafel en bed of beëindiging van je geregistreerd partnerschap een afschrift van de overeenkomst door ons zijn ontvangen.

Na conversie is het ouderdomspensioen van je ex-partner volledig onafhankelijk van het ouderdomspensioen van jezelf. Ook betekent conversie dat het ouderdomspensioen bij overlijden van je ex-partner niet meer wordt toegevoegd bij je ouderdomspensioen.

Na een scheiding verminderen we het partnerpensioen voor je nieuwe partner met het bijzonder partnerpensioen waar je ex-partner(s) recht op heeft (hebben).

Als je na pensionering een nieuwe partner krijgt, dan heeft je nieuwe partner geen recht op partnerpensioen.

Voorbeeld 8: Echtscheiding

Sander (46 jaar) is ruim 20 jaar getrouwd met Femke (43 jaar). Kort na hun huwelijk kreeg Sander een baan en heeft sindsdien ook pensioen opgebouwd. Femke heeft geen pensioen opgebouwd. Omdat het huwelijk niet verloopt zoals ze hadden verwacht, besluiten Sander en Femke te gaan scheiden. Dit heeft gevolgen voor het pensioen. Op het moment van de scheiding bedraagt het opgebouwde pensioen van Sander € 16.800. Dit is ook het bedrag dat tijdens het huwelijk is opgebouwd. Zijn te bereiken pensioen op 68 jaar bedraagt € 46.500.

Femke heeft door de scheiding standaard recht op de helft van het ouderdompensioen dat Sander tijdens hun huwelijk heeft opgebouwd. Ze besluiten om deze standaardverdeling te volgen en sturen het 'Formulier mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdompensioen' op naar de pensioenuitvoerder.

Na ontvangst van dit formulier betaalt de pensioenuitvoerder aan Femke:

$50\% \times € 16.800 = € 8.400$ ouderdompensioen op het moment dat Sander met pensioen gaat. Van het pensioen dat Sander na hun scheiding opbouwt krijgt Femke niets.

Daarnaast heeft Femke recht op het bijzonder partnerpensioen van Sander. Dit bedraagt 70% van het opgebouwde pensioen op het moment dat het huwelijk beëindigd wordt. Het opgebouwde pensioen bij einde huwelijk bedraagt € 16.800.

Als Sander komt te overlijden wordt aan Femke uitgekeerd: $70\% \times € 16.800 = € 11.760$ per jaar.

Als Sander een nieuwe partner krijgt, ontvangt deze bij zijn overlijden 70% van het te bereiken pensioen verminderd met het bijzonder partnerpensioen voor Femke.

Het partnerpensioen voor een nieuwe partner bedraagt dus:

$70\% \times € 46.500$ minus $€ 11.760 = € 20.790$ per jaar.

Bijzonder verlof

Voor bijzonder verlof moet je afspraken maken met je werkgever.

Als je bijzonder verlof hebt in het kader van de Wet arbeid en zorg of Sabbat- of studieverlof, dan gaat je pensioenopbouw ongewijzigd door. Er moet worden voldaan aan de voorwaarden van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965. Je werkgever maakt afspraken met je over de premie die je tijdens je verlof moet betalen.

Tijdens je verlof loopt je tijdelijk partnerpensioen voor een periode van maximaal 18 maanden ongewijzigd door, mocht je deze hebben verzekerd. De premie voor het tijdelijk partnerpensioen blijf je zelf betalen.

Als je minimaal drie maanden Sabbat- of studieverlof hebt mag je afzien van pensioenopbouw tijdens je verlof. Het betalen van de premie voor de risicodekking van het partnerpensioen en het wezenpensioen over deze periode blijft wel verplicht.

ARTIKEL 43 WAT KRIJG JE BIJ EINDE DIENSTVERBAND?

1. Als je uit dienst treedt, stopt je pensioenopbouw. Je houdt aanspraak op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen. Een tijdelijk partnerpensioen komt helemaal te vervallen.
2. Je aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen bestaan uit:
  - het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen dat je bij ons hebt opgebouwd tot de datum waarop je uit dienst gaat bij je Werkgever;
  - het pensioen dat je hebt opgebouwd via een andere werkgever en dat je ook hebt overgedragen naar ons.
3. Na je uitdiensttreding ontvang je van ons een overzicht van je pensioenaanspraken. Als je een nieuwe baan hebt, bestaat de mogelijkheid om de waarde van je pensioen over te dragen naar de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever.

Voorbeeld 9: Einde dienstverband

Indien Victor, uit voorbeeld 1, zou besluiten om per 1 januari 2023 bij een andere werkgever in dienst te treden, blijven bij pensioenfonds SNS REAAL de volgende pensioenen verzekerd.

Ouderdomspensioen	€ 3.177,49
Partnerpensioen	€ 2.224,24
Wezenpensioen (per kind)	€ 444,85

Victor kan er voor kiezen om dit bij ons pensioenfonds te laten staan, of om de waarde hiervan over te dragen naar de pensioenuitvoerder van zijn nieuwe werkgever (dit heet waardeoverdracht).

ARTIKEL 44 WIL JE UITGAANDE WAARDEOVERDRACHT?

1. Als je niet meer in dienst bent bij de Werkgever die de pensioenovereenkomst bij ons heeft ondergebracht en bij een andere werkgever aan het werk bent, kan je bij je nieuwe pensioenuitvoerder waardeoverdracht aanvragen. Wij dragen dan de waarde van je opgebouwde pensioen over naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Voor deze overgedragen waarde krijg je extra pensioen bij de nieuwe pensioenuitvoerder.
2. Na de waardeoverdracht naar je nieuwe pensioenuitvoerder heb je bij ons geen pensioen meer.

We proberen ieder jaar je pensioen aan te passen aan de prijsontwikkeling, zodat je pensioen zijn koopkracht behoudt. Het aanpassen aan de prijsontwikkeling noemen we toeslagverlening of indexatie. We mogen de pensioenen alleen indexeren als we die indexatie naar verwachting ook in de toekomst kunnen geven.

Het bestuur beslist of we indexeren en als we indexeren met hoeveel we dat doen. Hiervoor hebben we een richtlijn vastgesteld. Daarbij houden we zoveel mogelijk rekening met de belangen van alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Bij het toekennen van indexatie verhogen we alle pensioenen, dus het pensioen voor jezelf als deelnemer of als gewezen deelnemer, voor je (ex-)partners en je kinderen.

ARTIKEL 45

WANNEER WORDT JE PENSIOEN VERHOOGD?

We proberen ieder jaar de pensioenen (zowel pensioenaanspraken als pensioenrechten) te verhogen met maximaal de *prijsontwikkeling*. Daarbij houden we rekening met de financiële positie van het fonds en verhogen we alleen als die verhoging naar verwachting ook in de toekomst gegeven kan worden. Voor deze *voorwaardelijke toeslagverlening of indexatie* is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

De prijsontwikkeling is de procentuele stijging van de Consumenten prijsindex-Alle huishoudens naar consumentenbestedingen, waarbij als referentieperiode wordt gebruikt de periode van 12 maanden eindigend op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de verhoging plaatsvindt.

Het kan voorkomen dat je niet tevreden bent over de manier waarop je door ons bent behandeld. Of je bent het niet eens over de toepassing van de pensioenregeling of de statuten. In dit onderdeel gaan we daar op in en lees je wat je dan kunt doen.

ARTIKEL 46 **HEB JE EEN KLACHT?**

Ben je niet tevreden over de manier waarop je door ons bent behandeld? Dan kan je bij ons een klacht indienen.

Nadat we je klacht hebben ontvangen, krijg je binnen vier weken een schriftelijke reactie van ons.

Als je het niet eens bent met onze reactie, kan je binnen vier weken in beroep gaan bij ons bestuur. Binnen drie maanden ontvang je het oordeel van het bestuur.

ARTIKEL 47 **IS ER EEN GESCHIL?**

Ben je het niet eens met de manier waarop de statuten of het pensioenreglement zijn toegepast ten opzichte van jou, dan kan je een bezwaar indienen.

Nadat we je bezwaar hebben ontvangen, krijg je binnen vier weken een schriftelijke reactie van ons.

Als je het niet eens bent met onze reactie, kan je binnen vier weken een beroepschrift indienen bij het bestuur. Binnen drie maanden ontvang je het oordeel van ons bestuur.

Als je het niet eens bent met het oordeel van ons bestuur, kan je je wenden tot de Ombudsman Pensioenen (Postbus 93560, 2509 AN Den Haag) of in beroep gaan bij de civiele rechter.

ARTIKEL 48 **WAAR VIND IK HET REGLEMENT KLACHTEN EN GESCHILLEN?**

Het reglement geschillen en klachten vind je op onze website www.pensioenfonds-snsreaal.nl of wordt je toegestuurd als je dat wenst. Daar lees je ook hoe je een klacht kunt indienen.

ARTIKEL 49 WAT GELDT ALS JE GEWEZEN DEELNEMER BENT EN JE HEBT EEN KLEIN PENSIOEN?

Als je gewezen deelnemer bent geworden én je ouderdomspensioen minder bedraagt dan € 520,35 (2022) per jaar – een klein pensioen - dragen we je pensioen over naar de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever of beroepspensioenregeling. Dit noemen we *automatische waardeoverdracht*.

Het hierbij behorende klein bijzonder partnerpensioen gaat niet mee met de automatische waardeoverdracht; dit pensioen blijft achter bij het fonds.

Als we in een periode van minimaal vijf jaar gerekend vanaf het einde van je deelnemerschap, vijf maal een poging hebben gedaan tot automatische waardeoverdracht, maar is de overdracht niet gelukt, dan zullen we je pensioen in één keer uitkeren. Het verstrekken van deze uitkering ineens oftewel afkoop geschiedt alleen met je instemming.

ARTIKEL 50 WANNEER MAG MIJN PENSIOEN WORDEN AFGEKOCHT?

1. *Afkoop* betekent dat je pensioen in één keer door ons wordt uitgekeerd. We kopen je ouderdomspensioen en (bijzonder) partnerpensioen alleen af als het volgens de Pensioenwet mag.

Afkoop van het ouderdomspensioen is alleen mogelijk als je pensioen in gaat en de uitkering van je pensioen bij ingang lager is dan € 520,35 (2022) per jaar. We kopen je pensioen alleen af met je instemming.

We kopen het (bijzonder) partnerpensioen en/of wezenpensioen af als dit pensioen bij ingang lager is dan € 520,35 (2022) per jaar. We kopen het pensioen alleen af met instemming van de nabestaande (partner en/of wezenpensioen) dan wel de ex partner (bijzonder partnerpensioen)

2. De afkoopvoeten zijn opgenomen in Bijlage I, onderdeel H.
3. Als je op of na 1 januari 2019 gewezen deelnemer bent geworden en je pensioen bedraagt minder dan € 2 bruto per jaar, dan vervalt dit pensioen.

ARTIKEL 51 WAT GELDT BIJ ONVOORZIENE GEVALLEN?

Als we vinden dat er sprake is van een bijzondere situatie of een bijzonder geval en het pensioenreglement of de statuten voorzien daar niet in, dan beslissen we naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid en in de geest van het pensioenreglement. Deze beslissing mag niet strijdig zijn met de geldende wet- en regelgeving.

Het is belangrijk dat je je verdiept in je pensioen. Voor jezelf, maar ook voor je naasten, je partner en/of je kinderen. Wij bieden daarvoor een aantal hulpmiddelen. Hieronder lees je welke dat zijn.

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl kun je terecht om al je pensioenen die je in de loop van je werkzame leven hebt opgebouwd in te zien.

We raden je aan om je in ieder geval één keer per jaar in je pensioen te verdiepen, zodat je weet waar je op het moment van pensionering, bij eventueel overlijden en bij eventuele arbeidsongeschiktheid aan toe bent.

ARTIKEL 52

WELKE INFORMATIE ONTVANG JE ALS JE DEELNEMER BENT GEWORDEN?

Als je deelnemer bent ontvang je binnen drie maanden van ons de Pensioen 1-2-3 waarin je wordt geïnformeerd over:

- de kenmerken van de pensioenregeling;
- de uitvoering van de pensioenregeling;
- wat je moet doen bij sommige persoonlijke gebeurtenissen;
- onze website;
- het pensioenregister.

Als de pensioenregeling wijzigt, ontvang je daarover binnen drie maanden bericht van ons. Je hebt dan ook de mogelijkheid het gewijzigde pensioenreglement bij ons op te vragen.

ARTIKEL 53

WELKE INFORMATIE ONTVANG JE ALS DEELNEMER JAARLIJKS?

Ieder jaar ontvang je van ons een Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Daarin lees je:

- de hoogte van het pensioen dat je tot 1 januari van dat jaar hebt opgebouwd;
- het pensioen dat je bereikt als je pensioen op dezelfde manier blijft opbouwen tot je 68ste (de pensioenrichtleeftijd);
- een inschatting van je pensioen dat je bereikt als het mee- of tegenzit, waarbij ook rekening wordt gehouden met mogelijke stijging van prijzen;
- de waardeaanwinst van je *pensioenaanspraken* volgens de Wet inkomstenbelasting 2001 en de bepalingen die daarbij horen (factor A). Dit is de groei van je pensioenaanspraken die is toe te rekenen aan het vorige jaar;
- informatie over de toeslagen die wij geven;
- informatie over vermindering van de pensioenen.

ARTIKEL 54

WELKE INFORMATIE ONTVANG JE ALS JE GEWEZEN DEELNEMER BENT?

Bij beëindiging van je arbeidsovereenkomst ontvang je van ons:

- een opgave van je opgebouwde pensioen;
- informatie over de toeslagen die wij kunnen geven;
- informatie die dan specifiek voor jou relevant is;
- informatie over omstandigheden die van belang zijn voor ons pensioenfonds;
- informatie over vermindering van pensioenen.

Daarna ontvang je minimaal elke vijf jaar een Uniform pensioenoverzicht (UPO) van ons. Daarin lees je:

- de hoogte van het pensioen dat je tot 1 januari van dat jaar hebt opgebouwd;
- informatie over de toeslagen die wij kunnen geven;
- informatie over vermindering van pensioen.

Als het toeslagbeleid is gewijzigd, ontvang je daarover binnen drie maanden bericht van ons.

ARTIKEL 55

WELKE INFORMATIE ONTVANGT JE EX-PARTNER?

Bij echtscheiding of einde van je partnerrelatie ontvangt je ex-partner van ons:

- een opgave van het opgebouwde partnerpensioen;
- informatie over de toeslagen die wij kunnen geven;
- informatie die specifiek voor je ex-partner van belang is;
- informatie over vermindering van pensioenen.

Daarna ontvangt je ex-partner minimaal elke vijf jaar:

- een opgave van het opgebouwde partnerpensioen;
- informatie over de toeslagen die wij kunnen geven;
- informatie over vermindering van pensioenen.

Als het toeslagbeleid is gewijzigd, ontvangt je ex-partner daarover binnen drie maanden bericht van ons.

ARTIKEL 56

WELKE INFORMATIE ONTVANG JE ALS JE MET PENSIOEN GAAT?

Als je met pensioen gaat ontvang je:

- informatie die specifiek voor jou van belang is bij ingang van je pensioenuitkering;
- een opgave van het pensioen dat je krijgt uitgekeerd;
- een opgave van het opgebouwde partnerpensioen;
- een opgave van het opgebouwde wezenpensioen;
- informatie over de toeslagen die wij kunnen geven;
- informatie over vermindering van pensioenen.

ARTIKEL 57

WELKE INFORMATIE ONTVANG JE ALS JE MET PENSIOEN BENT?

Als het pensioen aan je wordt uitgekeerd, ontvang je ieder jaar van ons:

- een opgave van het pensioen dat je krijgt uitgekeerd;
- een opgave van het opgebouwde partnerpensioen;
- een opgave van het opgebouwde wezenpensioen;
- informatie over de toeslagen die wij kunnen geven;
- informatie over vermindering van pensioenen.

Als het toeslagbeleid is gewijzigd, ontvang je daarover binnen drie maanden bericht van ons.

ARTIKEL 58

WELKE INFORMATIE KAN JE OP ONZE WEBSITE VINDEN?

- Informatie die je ontvangt als je bij ons deelnemer bent geworden (artikel 52);
- het jaarverslag;
- het pensioenreglement;
- de uitvoeringsovereenkomst;
- informatie over de uitvoeringskosten;
- de verklaring beleggingsbeginselen;
- informatie over het financieel crisisplan;
- informatie over het herstelplan.

ARTIKEL 59 HARMONISATIEBESLUIT

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in samenspraak met de werkgevers besloten om alle verschillende pensioenregelingen uit het verleden om te zetten naar de regeling die nu voor alle actieve deelnemers geldt. Deze 'harmonisatie' gebeurt op 1 januari 2022.

In het kader van de harmonisatie heeft afstemming plaats gevonden met het Verantwoordingsorgaan. De Raad van toezicht van het pensioenfonds heeft ingestemd. Van DNB is op 17 december 2020 een verklaring van geen bezwaar ontvangen.

Als gevolg van de harmonisatie zijn alle bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten uit voorgaande pensioenreglementen door ons omgezet naar de pensioenvormen en voorwaarden behorende bij dit pensioenreglement (Pensioenreglement 2022).

Aan deze voorgaande reglementen en/of aanspraken kun je met ingang van 1 januari 2022 geen rechten meer ontlenen.

ARTIKEL 60 INTERNE COLLECTIEVE WAARDEOVERDRACHT (ARTIKEL 83 PW)

De desbetreffende pensioenvormen zijn omgezet door middel van een interne collectieve waardeoverdracht op basis van artikel 83 van de Pensioenwet, waarbij aan alle voorwaarden uit dat wetsartikel is voldaan. Daarnaast blijven de eenmalige verhogingen in het kader van de interne collectieve waardeoverdracht binnen de fiscale grenzen van de Wet op de loonbelasting 1964.

De omzetting heeft plaatsgevonden op basis van de omrekeningsfactoren geldend per 31 december 2021 zoals opgenomen in Bijlage 2 bij het pensioenreglement 2022. Op de na omzetting ontstane pensioenaanspraken en pensioenrechten zijn vanaf de datum van harmonisatie van 1 januari 2022 de voorwaarden van het pensioenreglement 2022 van toepassing.

ARTIKEL 61 PERSOONLIJKE INFORMATIE

De (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en pensioengerechtigden zijn in het kader van deze harmonisatie schriftelijk persoonlijk geïnformeerd over de gevolgen van de harmonisatie voor hun individuele pensioenaanspraken en/of pensioenrechten.

ARTIKEL 62 BINDING (GEWEZEN) DEELNEMERS AAN PENSIOENREGLEMENT

Je bent gebonden aan dit pensioenreglement in de volgende gevallen:

1. Je bent deelnemer omdat je aan de voorwaarden, die gesteld worden in artikel 3 van dit pensioenreglement, voldoet.
2. Je bent gewezen deelnemer omdat je voldoet aan de voorwaarden van artikel 4 lid 1 van dit pensioenreglement en/of je had één of meer pensioenvormen als genoemd in artikel 64 van dit pensioenreglement en je hebt geen bezwaar gemaakt tegen de omzetting van je pensioenaanspraken opgebouwd op grond van (één van) de pensioenvormen als genoemd in artikel 64.
3. Je bent gepensioneerd en/of je had één of meer pensioenvormen als genoemd in artikel 64 van dit pensioenreglement en je hebt geen bezwaar gemaakt tegen de omzetting van je pensioenaanspraken opgebouwd op grond van (één van) de pensioenvormen als genoemd in artikel 64.

Alle (gewezen) deelnemers zijn via brieven persoonlijk geïnformeerd over de harmonisatie en met een persoonlijk pensioenoverzicht over de individuele gevolgen voor hun pensioen op grond van dit pensioenreglement.

In deze brieven is ook vermeld of er bezwaar kan worden gemaakt tegen omzetting volgens dit reglement en tegen welke onderdelen bezwaar kan worden gemaakt. De bezwaartermijn bedraagt 8 weken na dagtekening van de persoonlijke brief. Een rappelbrief is verzonden binnen deze bezwaartermijn. Een bevestigingsbrief met de definitieve aanspraken op grond van wel/niet bezwaar maken is na afloop van de bezwaartermijn verzonden aan de (gewezen) deelnemers.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de vijf pensioenvormen uit voorgaande reglementen die zijn aangepast naar pensioenvormen en voorwaarden volgend uit dit reglement. De aanpassingen en gevolgen worden onder de tabel nader toegelicht.

PENSIOENVORMEN UIT VOORGAANDE REGLEMENTEN		OMZETTING PER 1-1-2022
1	Ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 62, 65 of 67	Ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68
2	Verhouding ouderdomspensioen/partnerpensioen bij omrekening naar pensioenleeftijd 68	De verhouding 100/70 wordt losgelaten. Het nominaal bedrag aan partnerpensioen blijft gelijk
3	Tijdelijk ouderdomspensioen tot leeftijd 65	Ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68
4	Onvoorwaardelijke indexatiebepalingen	Verhoging van de te indexerende aanspraken en rechten en voor de toekomst voorwaardelijke indexatiebepaling op basis van CPI oktober-oktober
5	Ongehuwden- en alleenstaandenpensioen	Ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68

1. HAD JE OP 31 DECEMBER 2021 EEN OPGEBOUWD OUDERDOMSPENSIEN MET PENSIOENRICHTLEEFTIJD 62, 65 EN/OF 67?

Dit is per 1-1-2022 omgezet naar ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68. Dit betekent dat de omgezette pensioenen statistisch minder lang uitgekeerd hoeven te worden. Daarom zijn deze pensioenen verhoogd.

Als je toch eerder met pensioen wilt is dat mogelijk. Je kunt zes maanden voordat je het pensioen wilt laten ingaan dit melden bij het pensioenfonds. Je pensioen op leeftijd 68 rekenen we dan weer terug naar de door jou gewenste pensioendatum. Vervroeging is mogelijk vanaf de eerste dag van de maand waarin je 55 jaar wordt.

Verevend ouderdomspensioen

Had je op 31 december 2021 recht op een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen van je ex-partner met pensioenrichtleeftijd 62, 65 en/of 67? Dit is per 1-1-2022 omgezet naar ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68. Ook hiervoor geldt dat deze pensioenen zijn verhoogd omdat ze minder lang uitgekeerd hoeven te worden.

Je ex-partner heeft zelf de keuze om het ouderdomspensioen eerder (of later) in te laten gaan. Je ontvangt jouw deel van dit pensioen zodra je ex-partner zijn/haar ouderdomspensioen in laat gaan. Dit pensioen stopt op het moment dat je ex-partner komt te overlijden.

2. HAD JE OP 31 DECEMBER 2021 EEN OPGEBOUWD OUDERDOMSPENSIEN MET PENSIOENRICHTLEEFTIJD 62, 65 EN/OF 67 WAARVAN OPGEBOUWD PARTNERPENSIOEN WAS AFGELEID IN DE VERHOUDING 100/70 (OUDERDOMSPENSIEN/PARTNERPENSIOEN)?

Bij het omzetten van dit ouderdomspensioen naar ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68 als bedoeld onder punt 1, is het opgebouwde partnerpensioen gelijk gebleven. Hiermee is voor dit pensioen de verhouding ouderdomspensioen/partnerpensioen 100/70 losgelaten. De financiële situatie van je nabestaanden bij overlijden verandert dus niet.

Bijzonder partnerpensioen

Had je op 31 december 2021 recht op een bijzonder partnerpensioen in verband met de scheiding van je ex-partner? Dit is per 1-1-2022 ongewijzigd gebleven en keren we levenslang aan je uit wanneer je ex-partner overlijdt.

3. HAD JE OP 31 DECEMBER 2021 OPGEBOUWD TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIEN TOT LEEFTIJD 65 JAAR?

Dit is per 1-1-2022 omgezet naar levenslang ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68. Omdat dit geen tijdelijke maar een levenslange uitkering is, is de uitkering per jaar lager.

Als je toch eerder met pensioen wilt is dat mogelijk. Je kunt zes maanden voordat je het pensioen wilt laten ingaan dit melden bij het pensioenfonds. Je pensioen op leeftijd 68 rekenen we dan weer terug naar de door jou gewenste pensioendatum. Vervroeging is mogelijk vanaf de eerste dag van de maand waarin je 55 jaar wordt.

Verevend tijdelijk ouderdomspensioen

Had je op 31 december 2021 recht op een deel van het opgebouwde tijdelijk ouderdomspensioen van je ex-partner? Dit is per 1-1-2022 omgezet naar ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 68. Ook hiervoor geldt dat de uitkering per jaar lager is, omdat het geen tijdelijke maar een levenslange uitkering is.

Je ex-partner heeft zelf de keuze om het ouderdomspensioen eerder (of later) in te laten gaan. Je ontvangt jouw deel van dit pensioen zodra je ex-partner zijn/haar ouderdomspensioen in laat gaan. Dit pensioen stopt op het moment dat je ex-partner komt te overlijden.

4. HAD JE OP 31 DECEMBER 2021 RECHT OP INDEXATIE WAARBIJ JE PENSIOENAANSPRAKEN OF INGEVANE PENSIOEN JAARLIJKS AANGEPAST WERD(EN) ONGEACHT DE FINANCIËLE SITUATIE VAN HET PENSIOENFONDS (ONVOORWAARDELIJKE INDEXATIE)?

Vanaf 1 januari 2022 verhogen we je pensioen alleen nog als de financiële situatie van het fonds goed genoeg is, met maximaal de prijsontwikkeling conform artikel 45 van dit pensioenreglement. De prijsontwikkeling is de procentuele stijging van de Consumenten prijsindex-Alle huishoudens naar consumentenbestedingen, waarbij als referentieperiode wordt gebruikt de periode van 12 maanden eindigend op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de verhoging plaatsvindt (CBS Consumentenprijsindex-Alle Huishoudens, oktober – oktober). Het recht op een onvoorwaardelijke indexatie is vanaf 1 januari 2022 niet meer van toepassing.

Ter compensatie van het aanpassen van onvoorwaardelijke indexatie naar voorwaardelijke indexatie verhogen wij eenmalig jouw pensioen op basis van de voor jou vastgestelde waarde als onderdeel van de volledige, door ons aangehouden voorziening voor deze onvoorwaardelijke indexatie. Deze waarde zetten wij om in eenmalige verhoging van jouw pensioenaanspraak of pensioenrecht.

5. HAD JE OP 31 DECEMBER 2021 OPGEBOUWD OF UITKEREND ONGEHUWDE- OF ALLEENSTAANDENPENSIOEN?

Dit is per 1-1-2022 omgezet naar ouderdomspensioen op leeftijd 68, ongeacht of je een partner hebt of niet.

Het is mogelijk dat er combinaties zijn van de verschillende pensioenvormen die omgezet worden, bijvoorbeeld een onvoorwaardelijk geïndexeerd ongehuwdenpensioen op leeftijd 65. In dat geval vindt de omzetting volgtijdelijk plaats, dus eerst de omzetting van onvoorwaardelijke indexatie naar voorwaardelijke met verhoging van het pensioen, vervolgens een omzetting van dit ongehuwdenpensioen in ouderdomspensioen op leeftijd 65 en tenslotte een herrekening naar leeftijd 68.

ARTIKEL 64

BEZWAARMOGELIJKHEID TEGEN OMZETTING SOMMIGE PENSIOENVORMEN

Voor een aantal pensioenvormen was het mogelijk om bezwaar te maken tegen omzetting. Dit gold voor de pensioenvormen:

- Tijdelijk ouderdomspensioen tot leeftijd 65, zoals genoemd onder 3 in het overzicht;
- De onvoorwaardelijke indexatiebepalingen, zoals genoemd onder 4 in het overzicht;
- Het ongehuwden- en alleenstaandenpensioen, zoals genoemd onder 5 in het overzicht.

a. Wat geldt als bezwaar is gemaakt?

Indien een (gewezen) deelnemer, gepensioneerd of overige aanspraakgerechtigde bezwaar heeft gemaakt tegen omzetting van één of meerdere van deze pensioenvormen, is de oorspronkelijke pensioenvorm in stand gebleven. Dit betekent voor dit pensioenreglement dat dit van toepassing is, behalve voor zover het de (afwijkende) bepalingen over de opbouw van je aanspraken en rechten van die betreffende pensioenvorm betreft. De voorwaarden die op deze pensioenvorm van toepassing waren, blijven in dat geval ongewijzigd van toepassing.

b. Wat geldt als geen bezwaar is gemaakt?

Indien een (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of overige aanspraakgerechtigde geen bezwaar heeft gemaakt tegen omzetting van één of meerdere van de genoemde pensioenvormen dan is deze onvoorwaardelijk gebonden aan dit pensioenreglement. Deze gebondenheid is schriftelijk bevestigd aan de (gewezen) deelnemer na afloop van de bezwaartermijn.

Bij verschillende onderwerpen in het pensioenreglement 2022 lees je dat voor factoren en percentages wordt verwezen naar deze bijlage. De onderdelen waarnaar wordt verwezen vind je hieronder.

A**BASIS EN GELDIGHEIDSDUUR VAN HERREKENINGSFACTOREN EN RUILVERHOUDINGEN**

Je hebt als (gewezen) deelnemer in het pensioenreglement verschillende keuzemogelijkheden: je kan eerder of later dan de pensioenrichtleeftijd met pensioen gaan. Daarnaast kan je het opgebouwde partnerpensioen omruilen voor een hoger ouderdomspensioen of het opgebouwde ouderdomspensioen omruilen voor een hoger partnerpensioen. Ook heb je de mogelijkheid om de hoogte van je ouderdomspensioen te laten variëren. Deze keuzemogelijkheden hebben wel gevolgen voor de hoogte van je pensioen. De pensioenen worden dan namelijk herrekend en daarvoor wordt gebruik gemaakt van herrekeningsfactoren en ruilverhoudingen, die in deze bijlage zijn opgenomen.

De in deze bijlage onder B tot en met E opgenomen herrekeningsfactoren en ruilverhoudingen zijn gebaseerd op collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Dit betekent dat de waarde van de pensioenen voor uitruil, uitstel of vervroeging over het gehele deelnemersbestand gemiddeld overeenkomt met de waarde van de pensioenen na uitruil, uitstel of vervroeging. Het bestuur stelt jaarlijks de nieuwe herrekeningsfactoren en ruilverhoudingen vast. De factoren voor vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen (onderdeel B) blijven geldig tot en met 31 december 2026, tenzij de pensioenverplichtingen op een eerder moment worden ingevaren in een nieuw pensioencontract.

B**FACTOREN VOOR VERVROEGING EN UITSTEL VAN HET OUDERDOMSPENSIEN**

Als je eerder of later met pensioen gaat, als bedoeld in de artikelen 21 en 22 van het pensioenreglement, wordt het pensioen verlaagd of verhoogd. Bij vervroeging wordt je levenslange pensioen verlaagd, het pensioenfonds zal immers langer moeten uitkeren. Indien je later met pensioen gaat, wordt je levenslange pensioen verhoogd. Het fonds kan dan langer beleggen en zal het pensioen korter hoeven uit te keren.

In onderstaande tabel zijn de gevolgen te zien van het vervroegen of uitstellen van het pensioen. In de tweede kolom is te zien hoeveel pensioen je overhoudt van de € 1.000,- die je zou hebben bij de pensioenrichtleeftijd van 62 jaar (die gold tot 1 januari 2014), in de derde kolom is te zien hoeveel pensioen je overhoudt van de € 1.000,- die je zou hebben bij de pensioenrichtleeftijd van 67 jaar (die gold vanaf 1 januari 2014 tot 1 januari 2018) en in de vierde kolom is te zien hoeveel pensioen je overhoudt van de € 1.000,- die je zou hebben bij de pensioenrichtleeftijd van 68 jaar (die geldt vanaf 1 januari 2018).

Een voorbeeld: stel je krijgt op de pensioenrichtleeftijd 68 jaar € 1.000,- levenslang ouderdomspensioen (bruto per jaar). Als je besluit om eerder met pensioen te gaan, bijvoorbeeld op 62 jaar, dan ontvang je op die leeftijd een levenslang ouderdomspensioen van € 753,-.

INGANGSLEEFTIJD PENSIEN	PERCENTAGE VAN HET OP DE PENSIENDATUM OPGEBOUWDE LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIEN (62=100%)	PERCENTAGE VAN HET OP DE PENSIENDATUM OPGEBOUWDE LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIEN (67=100%)	PERCENTAGE VAN HET OP DE PENSIENDATUM OPGEBOUWDE LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIEN (68=100%)
70 jaar	148,5% (€1.485,-)	117,8% (€1.178,-)	111,8% (€1.118,-)
69 jaar	140,3% (€1.403,-)	111,2% (€1.112,-)	105,6% (€1.056,-)
68 jaar	132,9% (€1.329,-)	105,3% (€1.053,-)	100,0% (€1.000,-)
67 jaar	126,1% (€1.261,-)	100,0% (€1.000,-)	94,9% (€ 949,-)
66 jaar	119,9% (€1.199,-)	95,1% (€ 951,-)	90,3% (€ 903,-)
65 jaar	114,3% (€1.143,-)	90,7% (€ 907,-)	86,1% (€ 861,-)
64 jaar	109,1% (€1.091,-)	86,6% (€ 866,-)	82,2% (€ 822,-)
63 jaar	104,4% (€1.044,-)	82,8% (€ 828,-)	78,6% (€ 786,-)
62 jaar	100,0% (€1.000,-)	79,3% (€ 793,-)	75,3% (€ 753,-)
61 jaar	96,0% (€ 960,-)	76,1% (€ 761,-)	72,2% (€ 722,-)
60 jaar	92,2% (€ 922,-)	73,1% (€ 731,-)	69,4% (€ 694,-)
59 jaar	88,7% (€ 887,-)	70,3% (€ 703,-)	66,7% (€ 667,-)
58 jaar	85,4% (€ 854,-)	67,7% (€ 677,-)	64,3% (€ 643,-)
57 jaar	82,4% (€ 824,-)	65,3% (€ 653,-)	62,0% (€ 620,-)
56 jaar	79,5% (€ 795,-)	63,1% (€ 631,-)	59,9% (€ 599,-)
55 jaar	76,8% (€ 768,-)	61,0% (€ 610,-)	57,9% (€ 579,-)

Voor tussenliggende leeftijden kan bij wijze van indicatie worden geïnterpoleerd tussen de vermelde leeftijden. Dit houdt in dat wanneer de ingangleeftijd 62,5 jaar is, het percentage van het op de pensioendatum opgebouwde levenslang ouderdomspensioen zal zijn: $(78,6\% + 75,3\%) / 2 = 76,95\%$, waarbij 78,6% hoort bij leeftijd 63 en 75,3% bij leeftijd 62, óf in een geldbedrag: $(€786,- + €753,-) / 2 = €769,50$ waarbij €786,- hoort bij leeftijd 63 en €753,- bij leeftijd 62.

C FACTOR VOOR DE UITRUIL VAN LEVENSLANG PARTNERPENSIOEN OP DE PENSIOENDATUM

Als je ouderdomspensioen ingaat kan je het opgebouwde levenslange partnerpensioen uitruilen voor (omzetten in) een hoger levenslang ouderdomspensioen. Deze mogelijkheid staat open voor iedere deelnemer, ongeacht de burgerlijke staat. De tabel met de factoren vind je hieronder.

Factor partnerpensioen uitruilen in ouderdomspensioen

INGANGSLEEFTIJD PENSIOEN	VOOR ELKE INGERUILDE EURO OPGEBOUWD PARTNERPENSIOEN WORDT HET LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VERHOOGD MET DE VERMELDE FACTOR
55	0,160
56	0,166
57	0,171
58	0,177
59	0,183
60	0,190
61	0,196
62	0,202
63	0,209
64	0,215
65	0,222
66	0,229
67	0,235
68	0,242
69	0,248
70	0,255

Voorbeeld

Een opgebouwd levenslang partnerpensioen bedraagt als je pensioen ingaat €1.000,-. Indien dit pensioen wordt omgeruild voor een hoger levenslang ouderdomspensioen met ingangleeftijd 68 jaar, dan zal dit leiden tot een verhoging van het ouderdomspensioen met $€1.000,- \times 0,242 = €242,-$. Na omruiling is het partnerpensioen vervallen.

Als je pensioen ingaat of als je eerder je deelnemerschap beëindigt (bij uitdiensttreding) kan je het opgebouwde levenslang ouderdomspensioen (gedeeltelijk) uitruilen voor (omzetten in) een hoger levenslang partnerpensioen.

Factor ouderdomspensioen uitruilen in partnerpensioen

INGANGSLEEFTIJD PENSIOEN	VOOR ELKE INGERUILDE EURO OPGEBOUWD OUDERDOMSPENSIOEN WORDT HET LEVENSLANG PARTNERPENSIOEN VERHOOGD MET DE VERMELDE FACTOR
55	6,234
56	6,031
57	5,833
58	5,641
59	5,455
60	5,274
61	5,099
62	4,940
63	4,788
64	4,643
65	4,504
66	4,374
67	4,252

INGANGSLEEF TIJD PENSIOEN	VOOR ELKE INGERIJLDE EURO OPGEBOUWD OUDERDOMSPENSIOEN WORDT HET LEVENSLANG PARTNERPENSIOEN VERHOOGD MET DE VERMELDE FACTOR
68	4,136
69	4,029
70	3,928

Voorbeeld

Een opgebouwd ouderdomspensioen op de pensioenrichtleeftijd (68 jaar) bedraagt dan € 1.000,-. Indien dit wordt omgeruild voor een hoger levenslang partnerpensioen, dan zal dit leiden tot een verhoging van het partnerpensioen met € 1.000,- x 4,136 = € 4.136,-.

D FACTOREN VOOR VARIATIE IN DE HOOGTE VAN HET OUDERDOMSPENSIOEN

Als je pensioen ingaat kan je ervoor kiezen om variatie aan te brengen in de hoogte van je levenslange ouderdomspensioen. Dit kan gedurende een periode van minimaal drie jaar en maximaal tien jaar als bedoeld in artikel 26 van het pensioenreglement. Als je daarvoor kiest dan betekent dit dat je een periode eerst een hoger levenslang ouderdomspensioen ontvangt dan dat in werkelijkheid is opgebouwd. Na deze periode zal de vervoluitkering worden verlaagd met 25% van die verhoogde uitkering.

De hoge uitkering wordt vastgesteld als je pensioen ingaat en het tot uitkering komende levenslange ouderdomspensioen zal worden herrekend met een factor. Hieronder vind je tabellen met factoren op verschillende ingangleeftijden achtereenvolgens voor een periode van vijf jaar hogere pensioenuitkering en voor een periode van drie jaar hogere uitkering.

Voorbeeld eerste vijf jaar hogere uitkering:

Je hebt een levenslang ouderdomspensioen opgebouwd van € 1.000,- en je wil dit pensioen in hoogte variëren, bijvoorbeeld op ingangleeftijd 68 jaar. In de eerste vijf jaar ontvang je dan € 1.000,- x 122,7% = € 1.227,-. Na deze periode zal dat € 1.227,- x 75% = € 920,25 worden. In onderstaande tabel zijn de factoren te zien en tussen haakjes de gevolgen van variatie op verschillende ingangleeftijden op basis van € 1.000 opgebouwd pensioen.

INGANGSLEEF TIJD PENSIOEN	FACTOR (VERHOOGDE UITKERING)	VERLAAGDE UITKERING NA VIJF JAAR, ZIJNDE 75% VAN DE VERHOOGDE UITKERING
70 jaar	121,9% (€1.219,-)	€914,25
69 jaar	122,3% (€1.223,-)	€917,25
68 jaar	122,7% (€1.227,-)	€920,25
67 jaar	123,1% (€1.231,-)	€923,25
66 jaar	123,5% (€1.235,-)	€926,25
65 jaar	123,8% (€1.238,-)	€928,50
64 jaar	124,1% (€1.241,-)	€930,75
63 jaar	124,4% (€1.244,-)	€933,00
62 jaar	124,7% (€1.247,-)	€935,25
61 jaar	125,0% (€1.250,-)	€937,50
60 jaar	125,3% (€1.253,-)	€939,75
59 jaar	125,5% (€1.255,-)	€941,25
58 jaar	125,7% (€1.257,-)	€942,75
57 jaar	125,9% (€1.259,-)	€944,25
56 jaar	126,1% (€1.261,-)	€945,75
55 jaar	126,3% (€1.263,-)	€947,25

Voor ingangleeftijden tussen de in de tabel genoemde leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd. Zie hiervoor het voorbeeld bij de tabel onder B van deze bijlage.

Nadat vijf jaren na de ingangsdatum van het ouderdomspensioen zijn verstreken, zal het levenslang ouderdomspensioen worden verlaagd tot 75% van de hoge uitkering.

Voorbeeld eerste drie jaar hogere uitkering:

Je hebt een levenslang ouderdomspensioen opgebouwd van € 1.000,- en je wil dit pensioen in hoogte variëren, bijvoorbeeld op ingangleeftijd 67 jaar. In de eerste drie jaar ontvang je dan een ouderdomspensioen van € 1.000,- x 126,9% = € 1.269,-. Na deze periode zal dat € 1.269,- x 75% = € 951,75 worden. In onderstaande tabel zijn de factoren te zien en tussen haakjes de gevolgen van variatie op verschillende ingangleeftijden op basis van € 1.000 pensioen.

INGANGSLEEFTIJD PENSIOEN	FACTOR (VERHOOGDE UITKERING)	VERLAAGDE UITKERING NA DRIE JAAR, ZIJNDE 75% VAN DE VERHOOGDE UITKERING
70 jaar	126,1% (€1.261,-)	€945,75
69 jaar	126,4% (€1.264,-)	€948,00
68 jaar	126,7% (€1.267,-)	€950,25
67 jaar	126,9% (€1.269,-)	€951,75
66 jaar	127,2% (€1.272,-)	€954,00
65 jaar	127,4% (€1.274,-)	€955,50
64 jaar	127,6% (€1.276,-)	€957,00
63 jaar	127,8% (€1.278,-)	€958,50
62 jaar	128,0% (€1.280,-)	€960,00
61 jaar	128,2% (€1.282,-)	€961,50
60 jaar	128,3% (€1.283,-)	€962,25
59 jaar	128,5% (€1.285,-)	€963,75
58 jaar	128,6% (€1.286,-)	€964,50
57 jaar	128,8% (€1.288,-)	€966,00
56 jaar	128,9% (€1.289,-)	€966,75
55 jaar	129,0% (€1.290,-)	€967,50

Voor ingangleeftijden tussen de in de tabel genoemde leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd. Zie hiervoor het voorbeeld bij de tabel onder B van deze bijlage.

Nadat drie jaren na de ingangsdatum van het ouderdomspensioen zijn verstreken, zal het levenslang ouderdomspensioen worden verlaagd tot 75% van de hoge uitkering.

Goed om te weten is dat de hoge pensioenuitkering op het moment dat je pensioen ingaat eerst wordt vastgesteld nadat het opgebouwde pensioen is herkend op basis van de verschillende keuzes die je hebt gemaakt voor achtereenvolgens vervroeging of uitstel en uitruil van ouderdomspensioen en partnerpensioen.

E PREMIES TIJDELIJK PARTNER PENSIOEN

De premie voor het tijdelijk partnerpensioen als bedoeld in artikel 17 van het pensioenreglement is per 1 januari 2022 vastgesteld op een leeftijdsafhankelijk percentage van de franchise (2022: € 14.802). De onderstaande tabel laat voor iedere leeftijd de maandelijkse premie voor het tijdelijk partnerpensioen zien.

LEEFTIJD OP 1 JANUARI 2022	PREMIE 2022 PER MAAND	LEEFTIJD OP 1 JANUARI 2022	PREMIE 2022 PER MAAND
20	€ 2,59	48	€ 22,82
21	€ 2,59	49	€ 24,30
22	€ 2,59	50	€ 25,78
23	€ 2,47	51	€ 27,38
24	€ 2,59	52	€ 29,11
25	€ 2,71	53	€ 30,84
26	€ 2,96	54	€ 32,44
27	€ 3,21	55	€ 33,92
28	€ 3,58	56	€ 35,15
29	€ 4,07	57	€ 36,14

LEEFTIJD OP 1 JANUARI 2022	PREMIE 2022 PER MAAND	LEEFTIJD OP 1 JANUARI 2022	PREMIE 2022 PER MAAND
30	€ 4,56	58	€ 37,13
31	€ 5,30	59	€ 37,87
32	€ 5,92	60	€ 38,49
33	€ 6,54	61	€ 38,61
34	€ 7,15	62	€ 38,36
35	€ 7,89	63	€ 37,25
36	€ 8,63	64	€ 36,26
37	€ 9,37	65	€ 34,04
38	€ 10,24	66	€ 30,34
39	€ 11,22	67	€ 24,92
40	€ 12,58	68	€ 17,27
41	€ 13,94	69	€ 17,27
42	€ 15,42	70	€ 17,27
43	€ 16,78	71	€ 17,27
44	€ 18,01	72	€ 17,27
45	€ 19,24	73	€ 17,27
46	€ 20,48	74	€ 17,27
47	€ 21,59	75	€ 17,27

F TARIEVEN VOOR INFORMATIEVERSTREKKING

De opgaven en de informatie die je van ons ontvangt overeenkomstig Deel 11 van het pensioenreglement worden in principe kosteloos verstrekt. Voor informatieverzoeken die de redelijkheid overschrijden, kunnen wij de daadwerkelijk gemaakte kosten in rekening brengen.

G PERCENTAGE BIJDRAGE WERKNEMER

De hoogte van je deelnemersbijdrage die je moet betalen wordt bepaald in artikel 29 van het pensioenreglement. De hoogte van deze bijdrage is per 1 januari 2018 vastgesteld als de som van 5,0% van de pensioengrondslag plus het variabele jaarinkomen. Het totale pensioengevende jaarinkomen is gemaximeerd tot € 114.866,- (artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964).

Als je een van de standaard arbeidsduur afwijkende arbeidsduur hebt, wordt de bijdrage van 5,0% van de pensioengrondslag vermenigvuldigd met de arbeidsduurfactor. Voorts wordt de bijdrage gecorrigeerd voor het gedeelte van de pensioenopbouw waarvoor vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid is verleend.

H AFKOOPVOET KLEINE PENSIOENEN

Indien je een klein pensioen hebt, bestaat de mogelijkheid dat dit pensioen door ons (het pensioenfonds) wordt afgekocht. De afkoopwaarde die je dan ontvangt is het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd ter vervanging van de verplichting van ons om in de toekomst een serie uitkeringen aan je te doen.

Je hebt een klein pensioen als het pensioen op het moment dat het pensioen ingaat maximaal een bepaald bedrag is. Dit bedrag wordt jaarlijks, op grond van de Pensioenwet, vastgesteld.

Afkoop van een klein pensioen geschiedt op basis van een afkoopvoet. Dat is een factor waarmee de pensioenaanspraak wordt vermenigvuldigd. De uitkomst van deze vermenigvuldiging is de (contante) waarde van de pensioenaanspraak. Dit is het bedrag dat nodig zou zijn om in de toekomst één of meer betalingen te kunnen verrichten.

Het Bestuur stelt jaarlijks per 1 januari de afkoopvoeten vast.

De afkoopvoeten voor het tijdelijk ouderdomspensioen zijn als volgt vastgesteld:

TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIEN TUSSEN LEEFTIJD 62 EN 65	
LEEFTIJD	AFKOOPVOET
62	2,994
63	1,998
64	1,000

De afkoopvoeten voor het ouderdomspensioen (OP) en het nabestaanden pensioen (NP) zijn als volgt vastgesteld:

LEEFTIJD	PENSIOENLEEFTIJD 68		INGEGAAN
	OP	NP	NP
20	13,644	2,988	54,849
21	13,772	3,043	54,269
22	13,899	3,099	53,680
23	14,026	3,156	53,083
24	14,152	3,212	52,477
25	14,278	3,270	51,863
26	14,404	3,328	51,240
27	14,529	3,386	50,609
28	14,654	3,445	49,968
29	14,778	3,505	49,319
30	14,901	3,564	48,661
31	15,023	3,624	47,994
32	15,144	3,684	47,318
33	15,264	3,744	46,633
34	15,383	3,803	45,939
35	15,500	3,862	45,237
36	15,616	3,921	44,526
37	15,730	3,980	43,806
38	15,841	4,038	43,078
39	15,951	4,096	42,342
40	16,058	4,153	41,597
41	16,163	4,210	40,845
42	16,266	4,265	40,086
43	16,365	4,319	39,320
44	16,462	4,371	38,546
45	16,555	4,422	37,766
46	16,646	4,472	36,978
47	16,732	4,519	36,186
48	16,815	4,565	35,387
49	16,895	4,607	34,583
50	16,973	4,648	33,773
51	17,050	4,686	32,959
52	17,128	4,721	32,141
53	17,205	4,753	31,319
54	17,283	4,782	30,494
55	17,364	4,807	29,667
56	17,447	4,828	28,837
57	17,535	4,846	28,006
58	17,626	4,859	27,175
59	17,723	4,867	26,343
60	17,825	4,872	25,512
61	17,932	4,870	24,682
62	18,045	4,852	23,854
63	18,163	4,827	23,028
64	18,287	4,794	22,204
65	18,420	4,752	21,382
66	18,562	4,700	20,564
67	18,716	4,637	19,750
68	18,878	4,564	18,940

Omzettingstarieven onvoorwaardelijke indexatie naar voorwaardelijke indexatie

PENSIOENVORM LEEFTIJD	STATUS	OUDERDOMSPENSIOEN			TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN	
		INGAAND OP 60 JAAR	INGAAND OP 65 JAAR	REEDS INGEGAAN	INGAAND OP 60 JAAR TOT 65 JAAR	REEDS INGEGAAN TOT 65 JAAR
45		1,7630	1,8543	1,5236	1,3703	1,1914
46		1,7296	1,8192	1,5089	1,3447	1,1802
47		1,6967	1,7848	1,4944	1,3196	1,1691
48		1,6644	1,7509	1,4801	1,2950	1,1582
49		1,6326	1,7177	1,4659	1,2708	1,1473
50		1,6014	1,6851	1,4519	1,2471	1,1366
51		1,5707	1,6530	1,4380	1,2239	1,1260
52		1,5406	1,6215	1,4242	1,2011	1,1155
53		1,5110	1,5905	1,4106	1,1787	1,1051
54		1,4820	1,5600	1,3972	1,1568	1,0948
55		1,4536	1,5301	1,3839	1,1352	1,0846
56		1,4257	1,5007	1,3708	1,1141	1,0745
57		1,3984	1,4718	1,3579	1,0935	1,0645
58		1,3717	1,4435	1,3452	1,0734	1,0547
59		1,3456	1,4157	1,3326	1,0541	1,0450
60		1,3202	1,3885	1,3202	1,0355	1,0355
61			1,3618	1,3079	1,0262	1,0262
62			1,3357	1,2959	1,0172	1,0172
63			1,3101	1,2840	1,0085	1,0085
64			1,2852	1,2724	1,0000	1,0000
65			1,2609	1,2609	1,0000	1,0000
66				1,2497		
67				1,2387		
68				1,2278		
69				1,2172		
70				1,2069		
71				1,1967		
72				1,1868		
73				1,1771		
74				1,1677		
75				1,1585		
76				1,1496		
77				1,1409		
78				1,1325		
79				1,1244		
80				1,1165		
81				1,1090		
82				1,1017		
83				1,1000		
84				1,1000		
85				1,1000		
86				1,1000		

PENSIOENVORM		OUDERDOMSPENSIOEN			TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN	
LEEFTIJD	STATUS	INGAAND OP 60 JAAR	INGAAND OP 65 JAAR	REEDS INGEGAAN	INGAAND OP 60 JAAR TOT 65 JAAR	REEDS INGEGAAN TOT 65 JAAR
	87					
88				1,1000		
89				1,1000		
90				1,1000		
91				1,1000		
92				1,1000		
93				1,1000		
94				1,1000		
95				1,1000		
96				1,1000		
97				1,1000		
98				1,1000		
99				1,1000		
100				1,1000		

Omzettingstarieven onvoorwaardelijke indexatie naar voorwaardelijke indexatie

PENSIOENVORM		PARTNERPENSIOEN			ONGEHUWDENPENSIOEN (OPO/OPA)	
LEEFTIJD	STATUS	BEHOREND BIJ NOG NIET INGEGAAN PENSIOEN	BIJZONDER PARTNERPENSIOEN OF BEHOREND BIJ INGEGAAN PENSIOEN	REEDS INGEGAAN PARTNERPENSIOEN	ACTIEVE, GEWEZEN OF ARBEIDS-ONGESCHIKTE DEELNEMERS	PENSIOEN-GERECHTIGDEN
	45					
46		2,1205	2,1136	1,5090	2,1361	
47		2,0812	2,0748	1,4947	2,0937	
48		2,0429	2,0368	1,4805	2,0521	
49		2,0054	1,9997	1,4664	2,0114	
50		1,9688	1,9635	1,4525	1,9716	
51		1,9329	1,9281	1,4387	1,9325	
52		1,8980	1,8936	1,4251	1,8942	
53		1,8638	1,8599	1,4117	1,8566	
54		1,8305	1,8270	1,3984	1,8198	
55		1,7978	1,7949	1,3853	1,7837	
56		1,7660	1,7635	1,3723	1,7483	
57		1,7348	1,7329	1,3596	1,7136	
58		1,7044	1,7030	1,3469	1,6796	
59		1,6746	1,6738	1,3345	1,6461	
60		1,6455	1,6453	1,3222	1,6134	
61		1,6171	1,6176	1,3101	1,5812	
62		1,5901	1,5905	1,2982	1,5497	
63		1,5639	1,5642	1,2865	1,5187	
64		1,5384	1,5385	1,2749	1,4884	
65		1,5136	1,5136	1,2636	1,4587	1,4587
66		1,4896	1,4894	1,2524		1,4369
67		1,4663	1,4659	1,2414		1,4157
68		1,4437	1,4431	1,2307		1,3950
69		1,4218	1,4210	1,2201		1,3749
70		1,4006	1,3996	1,2098		1,3554

PENSIOENVORM		PARTNERPENSIEN			ONGEHUWDEPENSIEN (OPO/OPA)	
LEEFTIJD	STATUS	BEHOREND BIJ NOG NIET INGEGAAN PENSIEN	BIJZONDER PARTNERPENSIEN OF BEHOREND BIJ INGEGAAN PENSIEN	REEDS INGEGAAN PARTNERPENSIEN	ACTIEVE, GEWEZEN OF ARBEIDS-ONGESCHIKTE DEELNEMERS	PENSIOENGERECHTIGDEN
71		1,3800	1,3788	1,1996		1,3365
72		1,3601	1,3586	1,1897		1,3182
73		1,3407	1,3390	1,1800		1,3005
74		1,3220	1,3201	1,1706		1,2833
75		1,3040	1,3018	1,1614		1,2668
76		1,2865	1,2841	1,1524		1,2508
77		1,2697	1,2670	1,1437		1,2355
78		1,2535	1,2506	1,1352		1,2207
79		1,2380	1,2348	1,1270		1,2066
80		1,2231	1,2196	1,1190		1,1929
81		1,2089	1,2051	1,1114		1,1799
82		1,1954	1,1912	1,1040		1,1674
83		1,1824	1,1780	1,1000		1,1555
84		1,1701	1,1654	1,1000		1,1443
85		1,1583	1,1534	1,1000		1,1337
86		1,1473	1,1421	1,1000		1,1237
87		1,1368	1,1313	1,1000		1,1144
88		1,1269	1,1213	1,1000		1,1056
89		1,1176	1,1118	1,1000		1,1000
90		1,1089	1,1029	1,1000		1,1000
91		1,1007	1,1000	1,1000		1,1000
92		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
93		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
94		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
95		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
96		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
97		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
98		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
99		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000
100		1,1000	1,1000	1,1000		1,1000

Omzettingstarieven onvoorwaardelijke indexatie naar voorwaardelijke indexatie

PENSIOENVORM		WEZENPENSIOEN
STATUS	LEEFTIJD	INGEGAAN TOT 27 JAAR
	0	1,2755
	1	1,2632
	2	1,2511
	3	1,2392
	4	1,2273
	5	1,2156
	6	1,2041
	7	1,1927
	8	1,1814
	9	1,1702
	10	1,1592
	11	1,1483
	12	1,1375
	13	1,1268
	14	1,1162
	15	1,1057
	16	1,0954
	17	1,0851
	18	1,0749
	19	1,0649
	20	1,0549
	21	1,0452
	22	1,0356
	23	1,0263
	24	1,0173
	25	1,0085
	26	1,0000
	27	1,0000

Omzettingstarieven voor nog niet ingegaan ouderdomspensioen naar ouderdomspensioen ingaand op 68 jaar

LEEFTIJD	INGANGSLEEFTIJD			
	60 JAAR	62 JAAR	65 JAAR	67 JAAR
20	1,4166	1,3082	1,1509	1,0496
21	1,4173	1,3087	1,1512	1,0497
22	1,4179	1,3093	1,1514	1,0497
23	1,4185	1,3098	1,1517	1,0498
24	1,4192	1,3103	1,1520	1,0499
25	1,4197	1,3107	1,1522	1,0500
26	1,4203	1,3112	1,1525	1,0501
27	1,4208	1,3116	1,1527	1,0502
28	1,4213	1,3121	1,1530	1,0503
29	1,4218	1,3124	1,1532	1,0504
30	1,4222	1,3128	1,1534	1,0504
31	1,4225	1,3132	1,1536	1,0505
32	1,4228	1,3135	1,1538	1,0506
33	1,4230	1,3137	1,1540	1,0507
34	1,4232	1,3139	1,1542	1,0507
35	1,4234	1,3141	1,1543	1,0508
36	1,4235	1,3143	1,1544	1,0508
37	1,4235	1,3144	1,1545	1,0509
38	1,4234	1,3144	1,1546	1,0509
39	1,4233	1,3145	1,1547	1,0510
40	1,4231	1,3145	1,1548	1,0510
41	1,4229	1,3144	1,1548	1,0510
42	1,4227	1,3142	1,1549	1,0511
43	1,4227	1,3141	1,1549	1,0511
44	1,4228	1,3140	1,1549	1,0511
45	1,4231	1,3141	1,1548	1,0511
46	1,4236	1,3144	1,1547	1,0511
47	1,4245	1,3148	1,1548	1,0510
48	1,4257	1,3156	1,1551	1,0511
49	1,4272	1,3166	1,1555	1,0512
50	1,4289	1,3177	1,1559	1,0513
51	1,4307	1,3191	1,1565	1,0515
52	1,4327	1,3205	1,1571	1,0517
53	1,4347	1,3221	1,1578	1,0519
54	1,4366	1,3237	1,1587	1,0521
55	1,4383	1,3252	1,1595	1,0524
56	1,4396	1,3265	1,1603	1,0527
57	1,4407	1,3276	1,1611	1,0529
58	1,4414	1,3285	1,1617	1,0532
59	1,4417	1,3289	1,1622	1,0534
60	1,4414	1,3291	1,1625	1,0536
61		1,3290	1,1626	1,0537
62		1,3286	1,1627	1,0537
63			1,1626	1,0537
64			1,1625	1,0537
65			1,1621	1,0537
66				1,0536
67				1,0534

Omzettingstarieven voor nog niet ingaan tijdelijk ouderdomspensioen naar ouderdomspensioen ingaand op 68 jaar

LEEFTIJD	INGANGS- EN EINDLEEFTIJD	
	VAN 60 TOT 65 JAAR	VAN 62 TOT 65 JAAR
30	0,2687	0,1594
31	0,2689	0,1595
32	0,2690	0,1596
33	0,2690	0,1597
34	0,2691	0,1598
35	0,2691	0,1598
36	0,2690	0,1598
37	0,2689	0,1598
38	0,2688	0,1598
39	0,2686	0,1597
40	0,2683	0,1597
41	0,2680	0,1595
42	0,2679	0,1594
43	0,2678	0,1592
44	0,2680	0,1592
45	0,2684	0,1594
46	0,2689	0,1597
47	0,2697	0,1600
48	0,2706	0,1605
49	0,2717	0,1611
50	0,2730	0,1618
51	0,2743	0,1626
52	0,2756	0,1634
53	0,2769	0,1642
54	0,2779	0,1651
55	0,2788	0,1657
56	0,2794	0,1663
57	0,2796	0,1666
58	0,2797	0,1667
59	0,2795	0,1667
60	0,2789	0,1666
61		0,1664
62		0,1659

Omzettingstarieven ongehuwden naar (regulier) ouderdomspensioen voor deelnemers met partner op moment van omzetting

LEEFTIJD	HUIDIGE STATUS	
	NOG NIET INGEGAAN	INGEGAAN
	NIEUWE PENSIOENVORM: OUDERDOMSPENSIEN INGAAND OP 68 JAAR	NIEUWE PENSIOENVORM: DIRECT INGAAND OUDERDOMSPENSIEN
45	0,2149	
46	0,2168	
47	0,2187	
48	0,2206	
49	0,2226	
50	0,2246	
51	0,2266	
52	0,2286	
53	0,2305	
54	0,2325	
55	0,2344	
56	0,2363	
57	0,2381	
58	0,2399	
59	0,2417	
60	0,2434	
61	0,2451	
62	0,2468	
63	0,2486	
64	0,2503	
65	0,2520	0,2169
66		0,2225
67		0,2284
68		0,2344
69		0,2406
70		0,2469
71		0,2535
72		0,2601
73		0,2669
74		0,2738
75		0,2810
76		0,2882
77		0,2956
78		0,3032
79		0,3108
80		0,3187
81		0,3269
82		0,3351
83		0,3433
84		0,3514
85		0,3594
86		0,3670
87		0,3743
88		0,3815
89		0,3884
90		0,3949

LEEFTIJD	HUIDIGE STATUS	
	NOG NIET INGEAAN	INGEGAAN
	NIEUWE PENSIOENVORM: OUDERDOMSPENSIOEN INGAAND OP 68 JAAR	NIEUWE PENSIOENVORM: DIRECT INGAAND OUDERDOMSPENSIOEN
91		0,4010
92		0,4067
93		0,4119
94		0,4161
95		0,4202
96		0,4237
97		0,4264
98		0,4280
99		0,4293
100		0,4305

AOW

Algemene Ouderdomswet

Beleidsdekkingsgraad

Het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden in de laatste 12 maanden

Bestuur

Het bestuur van het (pensioen)fonds

CAO

De collectieve arbeidsovereenkomst voor de Volksbank N.V en/of rechtsvoorgangers

Dekkingsgraad

Geeft een beeld van de financiële situatie van een pensioenfonds op een bepaald moment en wordt uitgedrukt in een percentage. Deze maatstaf geeft de verhouding aan tussen het voor de pensioenregeling aanwezige vermogen en de daarvoor getroffen technische voorzieningen, ofwel de verhouding tussen de waarde van de bezittingen van het pensioenfonds en de pensioenverplichtingen van het fonds.

Deelnemer

De (gewezen) werknemer die op grond van de pensioenovereenkomst pensioenaanspraken verwerft jegens het Fonds.

Gewezen deelnemer

De (gewezen) werknemer door wie op grond van de pensioenovereenkomst geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het Fonds.

Gepensioneerde

Pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.

Fonds

Stichting Pensioenfonds SNS REAAL

Harmonisatie

Het besluit van het Fonds om per 1 januari 2022 alle pensioenvormen en voorwaarden uit voorgaande pensioenreglementen om te zetten naar pensioenvormen volgens dit pensioenreglement.

Minimaal vereist eigen vermogen

Het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) is de ondergrens van het Vereist Eigen Vermogen (VEV). Als de dekkingsgraad van het pensioenfonds langer dan 5 jaar onder het MVEV ligt, moet het pensioenfonds de opgebouwde en ingegane pensioenen direct verlagen waardoor de dekkingsgraad in een keer weer hoger is dan het MVEV.

Pensioenaanspraak

Een recht op een nog niet ingegaan pensioen, met uitzondering van de voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioendatum

De datum waarop je werkelijk met pensioen gaat.

Pensioenovereenkomst

De afspraak tussen jou en je werkgever over de pensioenregeling, op grond van de geldende cao of je arbeidsovereenkomst.

Pensioenrecht

Een recht op een ingegaan pensioen, met uitzondering van de voorwaardelijke toeslagverlening.

Pensioenregeling

De in dit pensioenreglement vastgelegde pensioenregeling op grond van de pensioenovereenkomst.

Pensioenreglement

Het door het Fonds opgestelde pensioenreglement waarin de verhouding tussen het Fonds en de (gewezen) deelnemer is vastgelegd.

Pensioenrichtleeftijd

De leeftijd die (vanwege fiscale regels) wordt gebruikt om het ouderdomspensioen te berekenen.

Uitvoeringsovereenkomst

De overeenkomst tussen het Fonds en de Werkgever over de uitvoering van de pensioenovereenkomsten.

Vereist eigen vermogen

Bij een dekkinggraad van 100% kan een pensioenfonds in beginsel aan alle pensioenverplichtingen voldoen. Maar volgens wettelijke regels moeten pensioenfonds over extra geld beschikken om tegenvallers op te vangen. Maatstaf hiervoor is het vereist eigen vermogen. Dit is afhankelijk van de samenstelling van de beleggingen. Hoe risicovoller het fonds belegt, des te hoger het vereist eigen vermogen is.

WAO/WIA

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering / Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

Werkgever

De Volksbank N.V. en SRH N.V.

